

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

»SLUŽBENI LIST« izlazi dva puta tjedno.
— Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi po
tarifi. — Tekući račun broj 10-313-004. —
Poštarina plaćena u gotovu.

Utorak, 5. kolovoza 1947.

BEOGRAD

BROJ 65.

GOD. III.

Cijena ovom broju je 12.— din.— Pretplata
za prvo polugodište iznosi dinara 300.—,
a za cijelu 1947. dinara 600.— Redakcija:
Brankova br. 20. — Telefoni: Redakcija
28-838, Administracija 22-619.

463.

Na temelju čl. 94. Zakona o državnim službenicima,
a u vezi sa čl. 44. toč. 24. Ustava FNRJ, Vlada FNRJ,
na prijedlog Predsjednika Savezne planske Komisije,
donosi

OSNOVNU UREDBU

O STRUCI KONTROLE MJERA I DRAGOCJENIH METALA

1. Pojam struke

Član 1.

Struku kontrole mjera i dragocjenih metala sači-

njavaju sva zvanja koja obuhvaćaju poslove osiguranja
jednoobraznosti, točnosti i pravilne primjene mjera i
sprava za mjerenje u svim granama narodne privrede,
kao i poslove osiguranja čistoće dragocjenih metala i
njihovih izradevina.

2. Zvanja

Član 2.

Zvanja i osnovni poslovi koje vrše savezni službe-
nici u zvanjima struke kontrole mjera i dragocjenih
metala jesu:

Red. br.	Z v a n j e	Osnovni poslovi zvanja	Stručna sprema potrebna za vršenje zvanja
		A	
1.	Žigosač	Pregled, ispitivanje i žigosanje izradevina i svi poslovi u vezi s time.	Osnovna škola, tečaj i polo- ženi stručni ispit za žigosača.
2.	Žigosač strujomjera	Pripremanje i vezivanje stru- jomjera radi ispitivanja i svi tehnički poslovi grube prirode.	Nepotpuna srednja škola, te- čaj za žigosača strujomjera i položeni stručni ispit.
		B	
1.	Kontrolor mjera	Obavljanje tehničkih poslova, ispitivanje mjera, mjerila i sprava za mjerenje; ili ispiti- vanje čistoće izradevina od dragocjenih metala; ili ispiti- vanje strujomjera.	a) svršena srednjotehnička škola i položeni stručni ispit za zvanje kontrolora mjera; b) svršena potpuna srednja škola, specijalni tečaj i polo- ženi stručni ispit za zvanje kontrolora mjera.
2.	Viši kontrolor mjera	Organizacija tehničkih poslova u kontroli mjera i dragocjenih metala i kontroli strujomjera, ukoliko ti poslovi ne spadaju u zvanje inženjera; obavlja- nje poslova koji se po prirodi ne bi mogli povjeriti kontro- lorima mjera.	Potrebna praksa u zvanju kon- trolora mjera i pokazan uspjeh u radu.
		C	
1.	Inženjer metrolog	Obavljanje tehničkih poslova i ispitivanje u praksi; stručno rukovođenje u kontrolama mje- ra i kontrolama strujomjera; osiguranje čistoće dragocjenih metala i njihovih izradevina.	Svršeni tehnički fakultet (od- sjek mašinski, elektrotehnički, tehnoški ili geodetski) i polo- ženi stručni ispit za zvanje in- ženjera metrologa.

Red. br.	Z v a n j e	Osnovni poslovi zvanja	Stručna sprema potrebna za vršenje zvanja
2.	Viši inženjer metrolog	Tehničko i administrativno-tehničko organiziranje službe u svim granama struke; ispitivanje sistema mjerila i sprava za mjerenje i ispitivanje tehničke opreme.	Potrebna praksa u zvanju inženjera metrologa i pokazana viša sprema za tehničke, organizatorske i teoretske radove.
3.	Metrološki savjetnik	Rješavanje složenijih problema organizacije i djelatnosti službe kontrole mjera i dragocjenih metala; organiziranje određene grane ove službe.	Potrebna praksa u zvanju višeg inženjera metrologa i pokazana sposobnost u praktičnom organiziranju službe kontrole mjera i dragocjenih metala ili u naučnim radovima.

Član 3.

Predsjednik Savezne planske komisije u sporazumu sa Komitetom za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ donijet će uputstvo u kome će se potanje odrediti poslovi za pojedina zvanja iz člana 2. ove uredbe.

Član 4.

Postavljenje odnosno unapređenje službenika u zvanja iz člana 2. ove uredbe vrši se prema stvarnoj sposobnosti službenika za obavljanje poslova određenog zvanja.

Školska sprema, tečajevi i ispiti iz člana 2. (treća kolona) ove uredbe, kojom se stječe potrebna stručna sprema, ne smatraju se kao uvjet za stjecanje određenog zvanja, nego samo kao kriterij o stručnoj sposobnosti službenika. Ali, ako se službenik i bez predviđene školske spreme, odnosno tečaja i ispita pokaže da je stručno spreman da vrši poslove određenog zvanja, može se postaviti na to zvanje.

Službenicima koji uslijed nedostatka školskih kvalifikacija nemaju dovoljno uvjeta za daljnje napredovanje u struci, starješina nadležan za postavljenje može odrediti rok u kome su dužni da polože predviđene stručne ispite.

Nadležni član Vlade, predsjednik komiteta odnosno komisije Vlade i Generalni sekretar Vlade FNRJ, kao i ostale starješine nadležne za postavljenje dužni su se postarati da svi službenici putem tečajeva i stručnih ispita steknu potrebnu spremu predviđenu za određena zvanja. Oni će se isto tako starati da se ostvare svi potrebni uvjeti kako bi službenici dobili potrebnu stručnu i školsku spremu za unapređenje u više zvanje.

U tu svrhu, Predsjednik Savezne planske komisije donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove uredbe u suglasnosti sa Komitetom za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ pravilnik u kome će se predvidjeti potanje odredbe o stručnom ispitu, kao i o organizaciji, planu i trajanju tečajeva potrebnih za stjecanje stručne spreme. U tom pravilniku može se postaviti kao uvjet za stjecanje određenog zvanja stručna i školska sprema navedena u članu 2. (treća kolona) ove uredbe.

Pravilnikom iz prethodne stavke propisat će se istodobno i odredbe o prijelazu službenika iz drugih struka u struku kontrole mjera i dragocjenih metala.

Član 5.

Za zvanje inženjera metrologa i viša od njega potrebna je fakultetska sprema.

Iznimno, službenici sa zvanjem višeg kontrolora mjera koji se ističu svojim visokim naučnim i stručnim znanjem, mogu se postaviti u zvanje metrološkog savjetnika rješenjem nadležnog člana Vlade, predsjednika komiteta odnosno komisije Vlade i Generalnog sekretara Vlade FNRJ, po prethodnoj ocjeni stručne komisije, a u suglasnosti sa Predsjednikom Vlade FNRJ.

Član 6.

Ako se službenik pokaže nesposoban za obavljanje poslova zvanja u kome se nalazi, može biti vraćen na zvanje koje odgovara njegovoj stručnoj sposobnosti.

Obrazložena rješenja o tome donosi starješina nadležan za postavljenje. Protiv ovog rješenja službenik ima pravo žalbe u smislu čl. 18. Zakona o državnim službenicima.

3. Pripravnička služba

Član 7.

Osobe koje prvi put stupaju u državnu službu i to u struku kontrole mjera i dragocjenih metala a nemaju stručnu praksu za obavljanje poslova određenog zvanja u ovoj struci, primaju se u struku kao pripravnici.

Iznimno, osobe koje prvi put stupaju u državnu službu i to u struku kontrole mjera i dragocjenih metala, a imaju potrebnu spremu i stručnu praksu za obavljanje poslova zvanja struke kontrole mjera i dragocjenih metala mogu se odmah postaviti na određeno zvanje, time da polože propisan stručni ispit za to zvanje, odnosno stručni ispit odgovarajućeg početnog zvanja u roku koji odredi starješina nadležan za postavljenje u rješenju o postavljenju, ukoliko je takav ispit predviđen. Ovaj rok ne može biti duži od godinu dana.

Starješina nadležan za postavljenje može osobe iz prethodne stavke i osloboditi od polaganja stručnog ispita, ako je njihova stručna sprema dokazana i odgovara zvanju na koje se postavljaju.

Član 8.

U stručj kontrolj mjera i dragocjenih metala pripravnička služba postoji za zvanje kontrolora mjera i inženjera metrologa.

Pripravnička služba za zvanja iz prethodne stavke traje dvije godine.

Potanje odredbe o pripravničkoj službi propisat će se pravilnikom iz člana 4. ove uredbe.

Član 9.

Predsjednik Savezne planske komisije može u suglasnosti sa Predsjednikom Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ ustanovljivati pripravničku službu i za druga zvanja iz ove struke, ili ukidati već ustanovljenu pripravničku službu.

4. Otkazni rokovi

Član 10.

Otkazni rok u smislu čl. 43. Zakona o državnim službenicima za službenike struke kontrole mjera i dragocjenih metala iznosi:

do 10 godina službe — 2 mjeseca;

od 10 do 20 godina službe — 3 mjeseca;

preko 20 godina službe — 4 mjeseca.

Otkazni rok za službenike čija su zvanja raspoređena u treću i četvrtu vrstu, ako imaju manje od pet godina službe, može iznositi jedan mjesec.

U iznimnim slučajevima može starješina nadležan za postavljenje sa službenikom ugovoriti i duži rok od rokava predviđenih u prethodnim stavkama, ali najduže do šest mjeseci.

U godišne službe za otkazni rok uračunava se samo vrijeme koje se priznaje kao vrijeme provedeno u neprekidnoj državnoj službi.

Član 11.

Službenici koji su se obavezali da provedu ugovoreno vrijeme u državnoj službi na temelju školovanja o državnom trošku, stipendija i slično, ne mogu za to vrijeme otkazivati službu.

5. Honorarni službenici

Član 12.

U iznimnim slučajevima, kada potreba službe iziskuje, u struku kontrole mjera i dragocjenih metala mogu se primati na rad stručnjaci kao honorarni službenici pod uvjetima i u granicama člana 16. Zakona o državnim službenicima.

Honorarni službenici mogu biti plaćeni u mjesečnom iznosu ili paušalno.

Honorarna služba prestaje po izvršenom poslu. Ako se izvršenje određenih poslova ne može unaprijed predvidjeti u trajanju, služba može prestati na temelju obostranog otkaza u roku od 14 dana ukoliko ugovorom nije drukčije određeno.

Član 13.

Ako se za honorarne službenike uzimaju strani državljani, mora se s njima prethodno sklopiti ugovor.

Ako ugovorom nije drukčije predviđeno, otkazni rok za honorarne službenike strane državljanke iznosi jedan mjesec

6. Završne odredbe

Član 14.

Vlada narodne republike na temelju i u okviru odredaba ove uredbe donijet će svoju uredbu o stručj kontroli mjera i dragocjenih metala u državnim nadležstvima, ustanovama i poduzećima narodne republike.

Član 15.

Prevođenje službenika u zvanja iz člana 2. ove uredbe izvršit će nadležni član Vlade, predsjednik komiteta odnosno komisije Vlade i Generalni sekretar Vlade odnosno komisije Vlade i Generalni sekretar Vlade FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ.

U iznimnim i naročitim slučajevima može starješina nadležan za postavljenje postaviti na određene položaje službenika ne određujući im zvanje iz ove uredbe.

Član 16.

Predsjednik Savezne planske komisije u suglasnosti sa Komitetom za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ može ukidati i mijenjati već ustanovljena zvanja ili uvoditi nova zvanja u stručj kontrole mjera i dragocjenih metala.

Član 17.

Komiteo za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ kao organ za sistematizaciju (čl. 46. Zakona o državnim službenicima) izvršit će raspored zvanja iz čl. 2. ove uredbe u vrste u smislu člana 12. Zakona o državnim službenicima.

Član 18.

Ovlašćuje se Predsjednik Savezne planske komisije da u sporazumu sa Komitetom za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ izdaje potrebna uputstva za provedbu ove uredbe.

Član 19.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 23. srpnja 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Predsjednik

Savezne planske komisije,
Andrija Hebrang, s. r.

464.

Na temelju čl. 80. st. 2 Ustava FNRJ Vlada FNRJ, Vlade FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Vlade FNRJ, na prijedlog Komiteta za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ, donosi

U R E D B U

O OSNIVANJU JUGOSLAVENSKOG DRAMSKOG KAZALIŠTA

Član 1.

Osniva se kazalište pod imenom Jugoslavensko dramsko kazalište koje će stajati pod općim rukovodstvom i nadzorom Komiteta za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ

Član 2.

Na čelu kazališta stoji direktor i umjetnički rukovodilac koje postavlja Komitet za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Vlade FNRJ.

Operativnog i tehničkog rukovodioca, kao i rukovodioca knjigovodstva kazališta, postavlja Komitet za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ na prijedlog direktora kazališta.

Ostalo osoblje angažira i postavlja direktor kazališta. Za postavljanje i angažiranje umjetničkog osoblja potrebna je suglasnost Komiteta za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ.

Član 3.

Komitet za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ obavezan je da u roku od 2 mjeseca po stupanju na snagu ove uredbe predloži Komitetu za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ sistematizaciju službeničkih mjesta upravnog i administrativnog osoblja kazališta.

Umjetničko osoblje angažirat će se prema zadacima koji budu stajali pred kazalištem u vezi sa planom njegove umjetničke djelatnosti.

Član 4.

Financijsko poslovanje kazališta vrši se preko vlastitog proračuna prihoda i rashoda koji ulazi u proračun prihoda i rashoda Komiteta za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ.

Iznimno, financiranje u godini 1947. vršit će se po proračunu prihoda i rashoda Jugoslavenskog dramskog kazališta koji će odobriti Ministar financija FNRJ

Član 5.

Kazalište posluje kao privredna ustrojava u smislu čl. 30. Osnovnog zakona o budžetu.

Član 6.

Naredbodavac za izvršenje proračuna prihoda i rashoda je direktor kazališta.

Član 7.

Potanje propise o organizaciji i poslovanju kazališta donijet će pravilnikom Komitet za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ.

Član 8.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 30. srpnja 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Predsjednik
Komiteta za kulturu i umjetnost Vlade FNRJ,
Vladislav Ribnikar, s. r.

465.

Na temelju čl. 56. Zakona o državnim matičnim knjigama Ministar unutrašnjih poslova FNRJ propisuje

OPĆA NAČELA

ZA REKONSTRUKCIJU UNIŠTENIH MATIČNIH KNJIGA RODENIH

1) Obnovu uništenih ili nestalih matičnih knjiga rođenih u smislu čl. 55. st. 3. Zakona o državnim matičnim knjigama izvršit će mještari (gradski, rajonski) narodni odbori za čije su područje odnosne matične knjige vođene bez obzira da li su one vođene za cijelo područje narodnog odbora ili samo za jedan njegov dio.

Obnova matičnih knjiga rođenih izvršit će se najkasnije do konca godine 1948.

2) U obnovljenu matičnu knjigu rođenih upisat će se sve osobe rođene nakon 1. siječnja 1900. koje su bile upisane u uništene ili nestale matične knjige, osim onih koje su upisane u nove matične knjige na temelju čl. 52., 53. i 54. Zakona o državnim matičnim knjigama.

3) Obnova matične knjige rođenih izvršit će se na formularu matične knjige rođenih propisanom Općim uputstvom za sastav i vođenje državnih matičnih knjiga.

4) Narodni odbor za čije se područje ima obnoviti uništena ili nestala matična knjiga rođenih dužan je prethodno provesti postupak radi utvrđivanja uništenja ili nestanka stare matične knjige rođenih. U tu svrhu saslušat će se i osoba koja je vodila staru matičnu knjigu rođenih odnosno koja je bila dužna da se o njoj stara, ako je ta osoba u životu i ako joj je boravište poznato, kao i druge osobe koje bi mogle znati o uništenju ili nestanku matične knjige.

Ako narodni odbor u postupku utvrdi da je stara matična knjiga uništena ili nestala tako da se više ne može pronaći, donijet će o tome rješenje i odrediti da se izvrši rekonstrukcija matične knjige rođenih, što će se osim objavljivanja na uobičajeni način u mjestu, objaviti u lokalnoj štampi i u službenom listu narodne republike.

5) Nadležni narodni odbor izdat će i objaviti naredbu u kojoj će odrediti da svi građani koji su bili upisani u uništenoj ili nestaloj matičnoj knjizi rođenih, rođeni nakon 1. siječnja 1900. podnesu prijavu za upis u matičnu knjigu rođenih koja se rekonstruira. U naredbi će se odrediti rok do koga će građani biti dužni podnijeti prijave za upis, kao i da su dužni u njoj navesti sljedeće:

- 1) dan, mjesec i godinu rođenja;
- 2) porodično i rođeno ime i spol;
- 3) porodično ime oca a za majku djevojačko porodično ime;
- 4) rođeno ime oca i majke;
- 5) dan, mjesec i godinu rođenja oca i majke;
- 6) državljanstvo oca i majke;
- 7) narodnost oca i majke;
- 8) zanimanje oca i majke;
- 9) mjesto stanovanja oca i majke;
- 10) bračno stanje, ime bračnog druga i raz stupanja u brak;
- 11) dan, mjesec i godina smrti, ako osoba nije u životu;
- 12) isprave i druge dokaze kojima se potvrđuju navedeni podaci.

6) Za potvrdu svojih navoda u podnesenoj prijavi građani mogu podnositi razne isprave u kojima su pojedini od tih podataka navedeni, kao na pr.: izvod iz matice rođenih uništene ili nestale matične knjige, izvod iz matične knjige vjenčanih, školsku svjedodžbu, vojničku ispravu, pasoš i druge javne isprave u kojima je naveden dan, mjesec i godina rođenja osobe koju treba unijeti u matičnu knjigu koja se rekonstruira. U nedostatku drugih dokaza građani se mogu pozivati i na svjedoke.

7) Prijave za upis u matičnu knjigu rođenih dužni su podnijeti svi punoljetni građani rođeni nakon 1. siječnja 1900. koji su bili upisani u uništenoj ili nestaloj matičnoj knjizi rođenih koja se rekonstruira. Za maloljetne osobe prijavu su dužni podnijeti njihovi roditelji, a ukoliko ovih nema, njihovi najbliži srodnici, kao i osobe kod kojih se nalaze na odgoju. Za umrle osobe rođene nakon 1. siječnja 1900. prijavu su dužni podnijeti njihovi roditelji, a ako ovih nema, njihovi najbliži srodnici.

8) Nadležni državni matičar dužan je starati se da sve prijave budu podnesene u određenom roku. On je dužan i da ukaže pomoć građanima za pravilno podnošenje prijave, kao i da ih poziva da prijavu podnesu, ukoliko oni to ne bi učinili u ostavljenom roku.

Državni matičar će prikupiti podatke, ukoliko ih ima, na temelju kojih se može provjeriti istinitost podataka navedenih u prijavama. Po isteku roka za podnošenje prijave državni matičar će srediti sve podnesene prijave, dokaze i drugi materijal potreban za izvršenje obnove matične knjige rođenih.

9) O upisu u matičnu knjigu rođenih koja se rekonstruira rješava komisija u koju ulaze predsjednik ili tajnik nadležnog narodnog odbora kao predsjednik i dva člana koje bira mjesni (gradski, rajonski) narodni odbor između građana kojima su dobro poznate mjesne prilike i građani.

10) Komisija će pregledati podnesene prijave i provjeriti podatke navedene u njima i sravniti ih sa ispravama, ukoliko su uz njih podnesene. U svrhu ustanov-

ljenja podataka koje treba upisati u matičnu knjigu rođenih koja se rekonstruira, ona se može poslužiti službenim evidencijama, ukoliko ih ima, u kojima su navedeni odnosi podaci kao što su na pr.: prijašnje knjige zavičajnika (članova općine), regrutni spiskovi, školski protokoli, popis stanovništva i dr.

U nedostatku pismenih isprava komisija će provjeriti navode u prijavi saslušanjem svjedoka koji su u stanju da o tome posvjedoče i kojima se može pokloniti vjera. Ako je u životu osoba koja je vodila uništenu ili nestalu matičnu knjigu, pozvat će se da ona pruži podatke koji su joj poznati.

11) Na temelju provedenog postupka i osobnog poznavanja komisija će donijeti za svaki pojedini slučaj pismeno rješenje da nadležni matičar izvrši upis u matičnu knjigu rođenih koja se rekonstruira prema navedenim podacima u prijavi.

Ako komisija u postupku utvrdi da su podaci navedeni u prijavi netočni ili, ako ne može pokloniti vjeru navedenim podacima koji nisu potvrđeni vjerodostojnim dokazima, donijet će rješenje prema osobnom poznavanju i rezultatima provedenih dokaza o upisu u matičnu knjigu koja se rekonstruira.

12) Upis u matičnu knjigu rođenih koja se rekonstruira izvršit će se kronološkim redom po danima rođenja osoba koje se upisuju. Upisivanje pojedinih podataka vrši se na određenom mjestu prema propisima koji vrijede za vođenje matične knjige rođenih. U rubrici »naknadni upisi i bilješke« unijet će se podaci o bračnom stanju, smrti i drugi podaci koji se upisuju u matičnu knjigu rođenih po čl. 22. Zakona o državnim matičnim knjigama, ukoliko su u postupku utvrđeni.

13) Obnovljenu matičnu knjigu rođenih sastavit će matičar u dva primjerka. Oba primjerka na kraju će ovjerovati članovi komisije i matičar.

14) Obnovljenu matičnu knjigu rođenih nadležni narodni odbor stavit će na uvid građanima i to objaviti na uobičajeni način. U roku od 30 dana od dana objave da je obnovljena matična knjiga rođenih stavljena na uvid, svaki građanin ima pravo staviti prigovor bilo za sebe ili za drugoga u pogledu podataka upisanih u obnovljenoj matičnoj knjizi i tražiti da se izvrše potrebni ispravci.

Podnesene prigovore razmatra komisija određena za obnovu matične knjige rođenih. Po prigovorima koje uvaži ona će zaključkom odrediti da se u obnovljenoj matičnoj knjizi, u rubrici »naknadni upisi i bilješke«, izvrše potrebni ispravci.

Prigovore koje ne uvaži, komisija će dostaviti mjesnom narodnom odboru odnosno izvršnom odboru gradskog (rajonskog) narodnog odbora koji će o njima rješavati. Protiv rješenja mjesnog narodnog odbora odnosno izvršnog odbora gradskog (rajonskog) narodnog odbora može se podnijeti žalba u roku od 8 dana neposredno višem nadležnom državnom organu.

15) Nezavisno od postupka po prethodnoj točki, kao i nakon završenog postupka po prigovorima i žalbama u administrativnom postupku, svaka osoba koja je upisana u obnovljenu matičnu knjigu, kao i druge osobe koje za to imaju pravno interesa, mogu kod nadležnog suda objaviti činjenice koje su u njoj upisane.

16) Jedan primjerak obnovljene matične knjige rođenih po završenom postupku za obnovu čuvat će nad-

ležni matičar, a drugi primjerak će se dostaviti na čuvanje višem nadzornom organu u smislu čl. 9. Zakona o državnim matičnim knjigama.

17) Obnovljena matična knjiga rođenih, kao i izvodi iz nje imaju svojstva propisana čl. 3. Zakona o državnim matičnim knjigama.

18) Ukoliko ovim općim načelima nije drukčije određeno, u pogledu vođenja obnovljene matične knjige rođenih vrijede odredbe Zakona o državnim matičnim knjigama i Opća uputstva za sastav i vođenje državnih matičnih knjiga.

19) Potanje odredbe za rekonstrukciju uništenih ili nestalih matičnih knjiga propisat će ministar unutrašnjih poslova narodne republike na temelju ovih općih načela.

20) Ova opća načela stupaju na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Broj 2499

Beograd, 30. srpnja 1947.

Ministar unutrašnjih poslova,
Aleksandar Ranković, s. r.

466.

Na temelju čl. 42. Zakona o jednoobraznom računovodstvu propisujem

PRIVREMENO UPUTSTVO

ZA KNJIŽENJE PROSJEČNE PODVOZNE STAVKE

1) Obaveznim tumačenjem i uputstvom o primjeni čl. 10. st. 2. Uredbe o jedinstvenim cijenama i o načinu obračunavanja troškova transporta koji padaju na teret proizvođačkih poduzeća (»Službeni list FNRJ« br. 14. od 18. veljače 1947.) propisano je da prosječna podvozna stavka koja ulazi u troškove prodaje kod proizvođača za koje se određuje jedinstvena prodajna cijena proizvođača ili jedinstvena cijena u prodaji na malo, unosi se u cijenu, preko klase 4.

Ovo se vrši zaduženjem jednoga konta u grupi 49 i priznavanjem konta 235 obračunata prosječna podvozna stavka.

2) Prilikom realizacije (prodaje) zadužuje se konto 234 Stvarni troškovi transporta za iznos stvarno plaćene vozarine za svaku prodaju.

Istodobno zadužuje se konto 235 Obračunata prosječna podvozna stavka za iznos prosječne podvozne stavke, koja odgovara prodanoj količini, a priznaje se konto 234.

Ukoliko poduzeće troši samo svoje proizvode u kojima je zaračunata prosječna podvozna stavka, ono mora zadužiti konto 235 i priznati konto 234 za odgovarajući iznos prosječne podvozne stavke izuzete količine, analogno prodaji u mjestu bez stvarnih podvoznih troškova.

Na taj način saldo na kontu 234 predstavlja razliku za obračun sa administrativno-operativnim rukovodiocem — aktivan u korist poduzeća, pasivan na njegov teret.

Saldo na kontu 235 odgovara prosječnoj podvoznoj stavci za preostale zalihe proizvoda i kod bilanciranja predstavlja tranzitornu pasivu.

VI. br. 29879

Beograd, 16. srpnja 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

467.

Na temelju čl. 42. Zakona o jednoobraznom računovodstvu propisujem

PRIVREMENO UPUTSTVO

ZA KNJIŽENJE DOPRINOSA FONDU RUKOVODSTVA KOD DRŽAVNIH RUDARSKIH I INDUSTRIJSKIH PODUZEĆA KOJA NEMAJU, ILI NEMAJU DOVOLJNO PLANSKOG DOBITKA, A IMAJU PRAVO NA TAJ DOPRINOS

1) Državna rudarska i industrijska poduzeća koja nemaju, ili nemaju dovoljno planskog dobitka, a imaju pravo na doprinos Fondu rukovodstva, obračunavaju isti prilikom periodičnog obračuna gotovih proizvoda zaračunavanjem doprinosa ili dijela doprinosa u cijenu koštanja i time stvaraju odnosno povećavaju gubitak.

2) Ukoliko poduzeće ostvaruje planski dobitak ali u nedovoljnom iznosu za pokriće doprinosa Fondu rukovodstva, priznaje konto Fonda rukovodstva (083) za cio doprinos, a zadužuje:

a) konto izdvojenog dobitka (965) za cio iznos planskog dobitka poduzeća; i

b) konto planom predviđenog gubitka (970) za ostatak.

3) Ako međutim poduzeće uopće ne ostvaruje planski dobitak već ima planom predviđeni gubitak, priznaje konto Fonda rukovodstva (083) za cio doprinos a zadužuje konto planom predviđenog gubitka (970).

4) Poduzeća koja prilikom svog obračuna iskažu nepredviđeni gubitak, unose doprinos u Fond rukovodstva tek po predhodnom ispitivanju opravdanosti povišenja troškova i po odobrenju administrativno-operativnog rukovodioca.

Poduzeća pod toč. 2) prije nego što pristupe knjiženju doprinosa Fondu rukovodstva moraju prethodno pokriti nepredviđeni gubitak iz planskog dobitka (preko konta izdvojenog dobitka 965) a zatim eventualni ostatak upotrijebiti za doprinos Fondu rukovodstva.

Uz knjiženja propisana ovim uputstvom koja se provode u vezi sa kontom izdvojenog dobitka (965) moraju se izvesti i ostala knjiženja propisana u priložima Uputstva za provedbu Uredbe o troškovima uprave i troškovima prodaje i t. d. (»Službeni list FNRJ« br. 5. od 17. siječnja 1947.)

VI. br. 29878

Beograd, 16. srpnja 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

468.

Na temelju čl. 42. Zakona o jednoobraznom računovodstvu propisujem

PRIVREMENO UPUTSTVO

ZA KNJIŽENJE RABATA ZA PROIZVODE KOJIMA SE ODREĐUJE JEDINSTVENA PRODAJNA CIJENA NA MALO SA VAŽNOŠĆU NA CIJELOM PODRUČJU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUŽOSLAVIJE

U smislu čl. 6. Uredbe o troškovima trgovine na veliko i na malo rabat može biti:

- određen bez obzira na pojase dopreme;
- različit prema pojasi dopreme.

1) Prilikom prodaje proizvoda za koje se određuju jedinstvene cijene u prodaji na malo sa istim rabatom bez obzira na pojase dopreme, knjiženje rabata se odvija (u nepromijenjenom iznosu): sa klase 8 (zaduženjem konta 813, 823, 833 ili 89) na klasu 5 (priznavanjem konta 57), a zatim za klase 4 (zaduženjem jednog konta iz grupe 49) na klasu 1 (priznavanjem konta kupaca 140).

2) Prilikom prodaje prodavaocu na veliko proizvođača za koje se određuju različiti rabati obzirom na različite pojase dopreme, prodavaocu na veliko odobrava se ukupni rabat (t. j. rabat koji pripada prodavaocu na veliko, rabat koji pripada prodavaocu na malo i prosječni rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme) za koji se zadužuje klasa 4, te se prema tome knjiženja provode na isti način kao pod toč. 1. Razlike po pojasevima ne pojavljuju se kod proizvođača već kod prodavaoca na veliko.

Prijelaz preko klase 2 ni ovdje nije potreban.

3) Kada proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo proizvode sa istim rabatom bez obzira na pojase dopreme, ili mu prodaje proizvode sa različitim rabatima ali u II pojasi dopreme knjiženja se provode sa klase 8 na klasu 5 kao gore, a zatim se zadužuje klasa 4 (u grupi 49) a priznaje:

konto 140 Kupci za rabat koji pripada prodavaocu na malo, sa 80% rabata koji pripada prodavaocu na veliko i, kod proizvoda sa različitim rabatima, prosječan rabat za povećane troškove dopreme u II pojasi; i

konto 238 Obustave 20% rabata prodavaoca na veliko, za iznos koji odgovara 20% rabata koji je određen za prodavaoca na veliko.

4) Kada proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo u I., III. i IV. pojasi dopreme one proizvode za koje je određen različit rabat prema pojasi dopreme, knjiženja se provode sa klase 8 na klasu 5 kao gore, a zatim se zadužuje

klasa 4 (u grupi 49) za iznos ukupnog rabata t. j.: za rabat koji pripada prodavaocu na veliko, za rabat koji pripada prodavaocu na malo; i za prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme (koji odgovara II. pojasi dopreme); i

konto 236 za prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme III. ili IV. pojasa dopreme već prema tome da li je prodaja izvršena u III. ili IV. pojasi dopreme. Ako je prodaja izvršena u I. pojasi nema knjiženja na ovome kontu pošto se kupcu ne odobrava nikakav rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme;

priznaje

konto 140 Kupca: za rabat koji pripada prodavaocu na malo za 80% rabata koji pripada prodavaocu na veliko i, ako je prodaja izvršena u III. ili IV. pojasi dopreme, još i za prosječan rabat III. odnosno IV. pojasa dopreme;

konto 237 za prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme (koji odgovara II. pojasi dopreme) bez obzira da li je prodaja izvršena u I., III. ili IV. pojasi dopreme;

konto 238 za 20% određenog rabata prodavaocu na veliko.

5) Kada prodavalac na veliko prodaje robu prodavaocu na malo sa stovarišta proizvođača, bilo da se radi o proizvodima sa različitim rabatima, bilo da se radi o proizvodima sa istim rabatima (u kom slučaju izostaju konta 236 i 237) knjiženja se provode kao pod toč. 4, samo s tom razlikom što će konto 238 biti priznat za 20% rabata koji je određen prodavaocu na veliko umanjen za 1% odnosno za 1,5% jedinstvene cijene u prodaji na malo a za toliko više bit će priznat prodavalac na veliko na kontu 140.

6) Ukoliko pojedina poduzeća primjenjuju naročite kontne planove propisane za njihovu granu sa drugim oznakama konta, ona će se služiti brojevima konta svoga kontnog plana, knjižit će samo analogno prema ovom privremenom uputstvu.

7) Priloženi primjer je sastavni dio ovog privremenog uputstva.

VI. br. 29880

Beograd, 16. srpnja 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

PRIMJER ZA KNJIŽENJE

A. Prodaja robe sa istim rabatima:

Jedinstvena cijena u prodaji na malo Dinara 1.000.—
ukupan rabat 16%, od toga: 6% rabat prodavaoca na veliko, 10% rabat prodavaoca na malo.

1) proizvođač prodaje prodavaocu na veliko.

2) proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo.

3) prodavac na veliko (bez ulaganja vlastitih sredstava) prodaje robu prodavaocu na malo sa stovarišta proizvođača.

B. Prodaja robe sa različitim rabatima:

Jedinstvena cijena u prodaji na malo Dinara 1.000.—
ukupan rabat 16,5% od toga:

6% rabata prodavaoca na malo, 10% rabata prodavaoca na veliko, 0,5% prosječan rabat za uvećane troškove dopreme u II., III. i IV. pojasi dopreme, koji iznose:

u II. pojasi dopreme — — — — — 0,5%

u III. pojasi dopreme — — — — — 1%

u IV. pojasi dopreme — — — — — 2%

4) proizvođač prodaje prodavaocu na veliko, bez obzira na pojase dopreme,

5) proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo u I. pojasi dopreme,

6) proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo u II. pojasi dopreme,

7) proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo u III. pojasi dopreme,

8) proizvođač prodaje neposredno prodavaocu na malo u IV. pojasi dopreme.

Prodavalac na veliko (bez ulaganja vlastitih sredstava) prodaje prodavaocu na malo sa stovarišta proizvođača:

- 9) u I. pojasu dopreme
10) u II. pojasu dopreme
11) u III. pojasu dopreme
12) u IV. pojasu dopreme

140 Kupci	49 Troškovi rabata
160.— (1)	(1) 160.—
148.— (2)	(2) 160.—
150.— (3)	(3) 160.—
165.— (4)	(4) 165.—
148.— (5)	(5) 165.—
153.— (6)	(6) 165.—
158.— (7)	(7) 165.—
168.— (8)	(8) 165.—
150.— (9)	(9) 165.—
155.— (10)	(10) 165.—
160.— (11)	(11) 165.—
170.— (12)	(12) 165.—

236 Plaćeni povećani rabat

(7) 10.—
(8) 20.—
(11) 10.—
(12) 20.—

238 Razlika u cijeni na rabatu

12.— (2)
10.— (3)
12.— (5)
12.— (6)
12.— (7)
12.— (8)
10.— (9)
10.— (10)
10.— (11)
10.— (12)

237 Obrčunati povećani rabat

5.— (5)
5.— (7)
5.— (8)
5.— (9)
5.— (11)
5.— (12)

Oznake brojeva knjiženja na kontima odgovaraju rednim brojevima u primjeru.

Primjećuje se:

da se klasa 4 zadužuje uvijek za pun iznos rabata koji ulazi u strukturu cijene proizvoda,

da se kupcima odobrava rabat koji im pripada,

da konto 237 prima sa klase 4 prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme kada je prodaja izvršena u I., III. i IV. pojasu dopreme, dok prodaja izvršenih u II. pojasu dopreme prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme odobrava se neposredno kupcu sa klase 4 pošto se ne pojavljuje nikakva razlika;

da se konto 236 tereti za odobreni odgovarajući prosječan rabat za pokriće uvećanih troškova dopreme i to samo kod prodaje u III. i IV. pojasu, pošto se u I. pojasu dopreme isti ne odobrava uopće, a u II. pojasu dopreme ide neposredno kupcu sa klase 4;

da konto 238 prima 20% rabata prodavaoca na veliko (ili dijela toga rabata) koji ostaje kod proizvođača u slučajevima koji su predviđeni.

469.

Na temelju čl. 42. Zakona o jednoobraznom računovodstvu propisujem

PRIVREMENO UPUTSTVO

ZA KNJIŽENJE DOBITKA I GUBITKA KOD DRŽAVNIH RUDARSKIH I INDUSTRIJSKIH PODUZEĆA

Vlastita akumulacija državnih privrednih poduzeća koja se planira u obliku planskog dobitka uključena je u njihov financijski plan i čini sastavni dio istog.

Medutim u praksi, prilikom obračuna stvarne proizvodnje, bit će veoma rijedak slučaj da se planirani opseg i sortiment proizvodnje u svemu podudara sa stvarnim. Isto tako bit će rijedak slučaj da se planirani elementi iz strukture cijena, pa prema tome i planirana puna cijena koštanja točno podudaraju sa stvarnom. Najčešći će slučaj biti da će stvarni troškovi proizvodnje biti niži od planiranih i da će opseg proizvodnje biti povećan.

Radi toga moraju poduzeća na koncu svakog obračunskog razdoblja za svaku vrstu završenih proizvoda izraditi trostruku kalkulaciju za stvarni opseg proizvodnje prema priloženom obrascu br. 1. Ta se trostruka kalkulacija sastoji iz:

1) Prosječne kalkulacije za stvarni opseg proizvodnje u koju se unosi:

u kolonu br. 1: prosječni troškovi proizvodnje;

u kolonu br. 2: kalkulativni otpisi koji se dobivaju primjenom propisane stope na prosječne troškove proizvodnje iz kolone br. 1. odnosno dodatkom određenog iznosa po jedinici proizvoda (prema Rješenju Ministra financija FNRJ br. 1750 od 10. veljače 1947. »Službeni list FNRJ« br. 15/47);

u kolonu br. 3: normirani troškovi uprave i prodaje koji se dobivaju primjenom propisane stope na prosječne troškove proizvodnje iz kolone br. 1 (prema Rješenju Ministra rudarstva FNRJ br. 238 od 1. veljače 1947. i prema Rješenju Ministra industrije FNRJ br. 8677 od 10. veljače 1947. »Službeni list FNRJ« br. 13/47);

u koloni br. 4: doprinos administrativno-operativnom rukovodiocu primjenom propisane stope na prosječne troškove proizvodnje (prema Rješenju Privrednog savjeta Vlade FNRJ S.br. 3104 od 8. veljače 1947. »Službeni list FNRJ« br. 13/47);

u koloni br. 5: doprinos za kadrove primjenom propisane stope na troškove proizvodnje iz kolone br. 1 (prema gore citiranom rješenju S.br. 3104 Predsjednika Privrednog savjeta Vlade FNRJ);

u kolonu br. 6: prosječna podvozna stavka koja je propisana;

u koloni br. 7: puna cijena koštanja koja se dobiva zbrajanjem kolona od br. 1 do br. 6;

u kolonu br. 8: prosječni dobitak koji se dobiva primjenom prosječne stope dobitka na prosječne troškove proizvodnje iz kolone br. 1;

u kolonu br. 9: cijena proizvodnje koja se dobiva zbrajanjem kolona br. 7 i 8.

2) Individualna planska kalkulacija za stvarni opseg proizvodnje istog proizvoda u koju se unosi:

u kolonu br. 10: planom predviđeni troškovi proizvodnje;

u kolonu br. 11: kalkulativni otpisi (isti iznos kao u koloni 2);

u kolonu br. 12: planom predviđeni troškovi uprave i prodaje;

u kolonu br. 13: doprinos administrativno-operativnom rukovodiocu (isti iznos kao u koloni br. 4);

u kolonu br. 14: doprinos za kadrove (isti iznos kao u koloni br. 5);

u kolonu br. 15: prosječna podvozna stavka (isti iznos kao u koloni br. 6);

u kolonu br. 16: puna cijena koštanja koja se dobiva zbrajanjem kolona od 10 do 15.

3) Obračunska kalkulacija za stvarni opseg proizvodnje istog proizvoda u koju se unosi:

u kolonu br. 17: stvarni troškovi proizvodnje;

u kolonu br. 18: kalkulatívni otpis (isti iznos kao u koloni br. 2);

u kolonu br. 19: stvarni troškovi uprave i prodaje;

u kolonu br. 20: doprinos administrativno-operativnom rukovodiocu (isti iznos kao u koloni br. 4);

u kolonu br. 21: doprinos za kadrove (isti iznos kao u koloni br. 5);

u kolonu br. 22: prosječna podvozna stavka (isti iznos kao u koloni br. 6);

u kolonu br. 23: puna cijena koštanja koja se dobiva zbrajanjem kolona 17 do 22.

4) Zatim u produženju i na istom obrascu, u IV. dijelu, vrši se obračun rezultata (dobitka ili gubitka) na sljedeći način:

u kolonu br. 24: upisuje se prosječni dobitak iz kolone br. 8);

u kolonu br. 25: upisuje se pozitivna ili negativna razlika između viših prosječnih troškova proizvodnje (kolona br. 1) i nižih troškova proizvodnje individualne planske kalkulacije (kolona br. 10), ili obrnuto.

Pozitivna razlika u ovoj koloni predstavlja ekstra dobitak kraj redovnog dobitka u prethodnoj koloni. Negativna razlika ide na smanjenje redovnog dobitka iz prethodne kolone u kojoj se eventualno može pokazati umjesto redovnog dobitka predviđeni gubitak kada je ta negativna razlika veća od redovnog dobitka;

u kolonu br. 26: upisuje se razlika između normiranih troškova uprave i prodaje (kolona br. 3) i troškova uprave i prodaje individualne planske kalkulacije (kolona br. 12). Pozitivna razlika se pojavljuje kada su prvi veći i ona se dodaje nadplanskom dobitku, knjiži i raspoređuje zajedno s njom. Negativna razlika se pojavljuje kada su troškovi uprave i prodaje individualne planske kalkulacije veći od normiranih i ona ide na smanjenje redovnog dobitka.

Pozitivna razlika predstavlja t. zv. planirani nadplanski dobitak koji se pojavljuje prilikom sastavljanja individualne planske kalkulacije i o kojoj je riječ u toč. 25. Uputstva za provedbu Uredbe o troškovima uprave i troškovima prodaje u državnim rudarskim i industrijskim poduzećima saveznog i republikanskog značaja, Uredbe o Fondu rukovodstva poduzeća (Fond rukovodstva) i Centralnom fondu poduzeća (Centralni fond) državnih rudarskih i industrijskih poduzeća saveznog i republikanskog značaja kao i Uredbe o određivanju dobitka rudarskih i industrijskih poduzeća, koje je objavljeno u »Službenom listu FNRJ« br. 5/47.

u kolonu br. 27: upisuje se pozitivna razlika između više pune cijene koštanja individualne planske kalkulacije (kolona br. 16) i niže pune cijene koštanja obračunske kalkulacije (kolona br. 23); ona predstavlja nadplanski dobitak; odnosno negativna razlika između niže pune cijene koštanja individualne planske kalkulacije (kolona br. 16) i više pune cijene koštanja obračunske kalkulacije (kolona br. 23) i ona predstavlja nepredviđeni gubitak;

u kolonu br. 28: upisuje se ukupan zbroj iznosa iz kolona br. 24 do br. 27, vodeći pri tome računa o pozitivnim i negativnim znacima tih iznosa.

Kada se izradi obračunska kalkulacija za stvarni opseg proizvodnje za sve proizvode, pristupa se ispunjavanju rekapitulacije kalkulacije u obrascu br. 2 koji ima isti raspored kolona kao i obrazac br. 1 za kalkulaciju pojedinih proizvoda s tom razlikom, što je ispred kolone br. 1 dodana još kolona za naimenovanje proizvoda (vidi priloženi obrazac br. 2).

U rekapitulaciju po obrascu br. 2 unose se u odgovarajuće kolone i za svakog proizvod odvojeno u zasebnom redu, iz pojedinih obrazaca br. 1.

Potrebno je da proizvodi budu unošeni u obrazac br. 2 onim istim redom kao što su uneseni u financijski plan, što će znatno olakšati sastavljanje izvještaja u vezi sa financijskim planom.

Kada je obrazac br. 2 ispunjen vrši se zbrajanje vertikalno po kolonama. Pri tome treba obratiti naročito pažnju pri zbrajanju IV. dijela obračuna dobitka vršeći prebijanje između pozitivnih i negativnih iznosa.

Kada se dobiveni zbrojevi kolona koji nam daju odgovarajuće iznose za cjelokupan opseg završenih proizvoda, vrši se provjeravanje rezultata preko IV. dijela obračunskog dobitka, uspoređivanjem iznosa između istih kolona kao i kod pojedinih obrazaca br. 1.

Na kraju, utvrđuje se redovni planski dobitak u koloni br. 24 kojoj se odbija eventualni negativni iznos iz kolone 26 a zatim odbija eventualni negativni iznos iz kolone br. 25. Pozitivan rezultat u koloni br. 24, poslije tih eventualnih odbijanja, predstavlja redovni planski dobitak dotičnog obračunskog razdoblja, koja se proknjižava. Negativan rezultat predstavlja će naprotiv predviđeni gubitak.

Eventualni pozitivan iznos u koloni br. 25 predstavlja planski ekstra dobitak dotičnog obračunskog razdoblja.

Eventualni pozitivan iznos u koloni br. 27 predstavlja nadplanski dobitak dotičnog obračunskog razdoblja a eventualni negativni iznos te kolone predstavlja nepredviđeni gubitak tog obračunskog razdoblja.

Primjeri koji su uzeti u priloženim obrascima br. 1 i br. 2 izvađeni su iz priloga uz Uputstvo za provedbu Uredbe o troškovima uprave i troškovima prodaje, Uredbe o Fondu rukovodstva i Centralnom fondu i Uredbe o određivanju dobitka rudarskih i industrijskih poduzeća (»Službeni list FNRJ« br. 5/47).

Zatim se provode knjiženja:

a) završenih proizvoda do pune cijene koštanja na temelju podataka za svakog proizvod iz rekapitulacije obrasca br. 2:

zadužuje se:

ko 710 za proizvod A iznosom
iz kolone br. 23 — — Din. 351,30

ko 720 za proizvod B iznosom
iz kolone br. 23 — — „ 1.588,20

KALKULACIJA PROIZVODA A.

I. PROSEČNA KALKULACIJA			II. INDIVIDUALNA PLANSKA KALKULACIJA		
		Proizvedena količina			
	1	Troškovi proizvodnje			
	2	Kalkulativni otpisi (amortizacija)	1x. % ₀		
	3	Normirani troškovi uprave i prodaje	1x. % ₀		
	4	Doprinosi zajedničkoj upravi	1x. % ₀		
	5	Doprinos za kadrove	1x. % ₀		
	6	Prosečni podvozni stav	Prosečni doprinosi		
	7	Puna cena koštanja	1 do 6		
	8	Prosečna dobit	1x Dp.		
	9	Cena proizvodnje	7 do 8		
	10	Troškovi proizvodnje			
	11	Kalkulativni otpisi	= 2		
	12	Troškovi uprave i prodaje	Planski		
	13	Doprinosi zajedničkoj upravi	= 4		
	14	Doprinos za kadrove	= 5		
	15	Prosečni podvozni stav	= 6		
	16	Puna cena koštanja	10 do 15		
3	330.-	15.-	62.70	—	—
				407.70	33.-
				440.70	440.70
				300.-	300.-
				15.-	60.-
				—	—
				—	—
				—	—
				375.-	375.-

KALKULACIJA PROIZVODA B.

III. OBRACUNSKA STVARNA KALKULACIJA		IV. OBRACUN REZULTATA		
17	Troškovi proizvodnje	Planska dobit	24	Redovna
18	Kalkulativni otpisi		25	Ekstra
19	Troškovi uprave i prodaje	26	Razlika između normiranih i planskih troškova uprave i prodaje	
20	Doprinos zajedničkoj upravi	27	Nadplanska dobit razlika između planske i stvarne pune cene koštanja	
21	Doprinos za kadrove	28	Ukupna dobit odnosno gubitak	
22	Prosečni podvozni stav			
23	Puna cena koštanja			
24				
25				
26				
27				
28				
Stvarni	= 2	Stvarni	= 8	
1.290,—	60,—	238,20	115,20	168,—
				-19,81
				31,80
				-40,80
				24 do 27 9-23

Obrazac br. 1.

III. OBRAČUNSKA STVARNA KALKULACIJA			IV. OBRAČUN REZULTATA		
17	Troškovi proizvodnje		24	Redovna	
18	Kalkulativni otpisi		25	Ekstra	
19	Troškovi uprave i prodaje		26	Razlika između normiranih i planskih troškova uprave i prodaje	
20	Doprinos zajedničkoj upravi		27	Nadplanska dobit razlika između planske i stvarne pune cene koštanja	
21	Doprinos za kadrove		28	Ukupna dobit odnosno gubitak	
22	Prosečni podvozni stav				
23	Puna cena koštanja				
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					
52					
53					
54					
55					
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					
79					
80					
81					
82					
83					
84					
85					
86					
87					
88					
89					
90					
91					
92					
93					
94					
95					
96					
97					
98					
99					
100					

I. PROSEČNA KALKULACIJA										II. INDIVIDUALNA PLANSKA KALKULACIJA					
Naimenovanje proizvoda															
Proizvedeno količina															
1										Troškovi proizvodnje					
2										Kalkulativni otpisi (amortizacija)					
3										Normirani troškovi uprave i prodaje					
4										Doprinos zajedničkoj upravi					
5										Doprinos za kadrove					
6										Prosečni podvozni stav					
7										Puna cena koštanja					
8										Prosečna dobit					
9										Cena proizvodnje					
10										Troškovi proizvodnje					
11										Kalkulativni otpisi					
12										Troškovi uprave i prodaje					
13										Doprinos zajedn. upravi					
14										Doprinos za kadrove					
15										Prosečni podvozni stav					
16										Puna cena koštanja					
A	3	320.-	15.-	62.70	-	-	407.70	33.-	440.70	300.-	15.-	60.-	-	-	375.-
B	6	1.152.-	60.-	220.30	-	-	1.432.20	115.20	1.547.40	1.320.-	60.-	240.-	-	-	1.620.-
C	8	2.400.-	104.-	456.-	-	-	2.960.-	240.-	3.200.-	2.000.-	104.-	416.-	-	-	2.520.-
		3.892.-	179.-	739.89	-	-	4.779.80	388.20	5.188.10	3.620.-	179.-	716.-	-	-	4.515.-

KALKULACIJA PROIZVODA C.

I. PROSEČNA KALKULACIJA				II. INDIVIDUALNA PLANSKA KALKULACIJA			
			Proizvedeno količina				
	1		Troškovi proizvodnje		10		Troškovi proizvodnje
	2		Kalkulativni otpisi (amortizacija)		11		Kalkulativni otpisi
	3	1x. 0/0	Normirani troškovi uprave i prodaje		12	Planski	Troškovi uprave i prodaje
	4	1x. 0/0	Doprinos zajedničkoj upravi		13	= 4	Doprinos zajedničkoj upravi
	5	1x. 0/0	Doprinos za kadrove		14	= 5	Doprinos za kadrove
	6	Prosečni dinici	Prosečni podvozni stav		15	= 6	Prosečni podvozni stav
	7	1 do 6	Puna cena koštanja		16	10 do 15	Puna cena koštanja
	8	1 x D.P.	Prosečna dobit				
	9	1 do 8	Cena proizvodnje				
8	2400.—	104.—	456.—	—	—	—	2.570.—
				2.960.—	240.—	3.200.—	2.000.—

	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	Stvarni	=2	Stvarni	=4	=5	=6	17 do 22	=8	1-10	3-12	16-23	24 do 27 9-23
	282,-	15,-	51,30,-	-	-	-	351,30	£ 33,-	30,-	2,70	22,70	89,40
	1.290,-	60,-	298,20,-	-	-	-	1.568,20	115,20	-168,-	-19,80	31,80	-40,80
	2.080,-	101,-	374,40,-	-	-	-	2.558,40	240,-	400,-	40,-	-38,40	631,60
	3.555,-	179,-	683,90,-	-	-	-	4.497,90	389,20	232,-	22,50	17,10	690,20
	Troškovi proizvodnje	Kalkulativni otpisi	Troškovi uprave i prodaje	Doprinos zajedničkoj upravi	Doprinos za kadrove	Prosečni podvozni stav	Puna cena koštanja	Redovna	Ekstra	Razlika između normiranih i planskih troškova uprave i prodaje	Načplanska dobit, razlika između planske i stvarne pune cene koštanja	Ukupna dobit odnosno gubitak

III. OBRAČUNSKA STVARNA KALKULACIJA						IV. OBRAČUN REZULTATA					
						Planska dobit					
17						24	25	26	27	28	
Stvarni	= 2	Stvarni	= 4	= 5	= 6	= 8	1-10	3-12	16-23	24 do 27 9-23	
2.080,—	104,—	374,40	—	—	—	240,—	400,—	40,—	—38,40	641,60	
Troškovi proizvodnje						Redovna					
Kalkulativni otpisi						Ekstra					
Troškovi uprave i prodaje						Razlika između normiranih i planskih troškova uprave i prodaje					
Doprinos zajedničkoj upravi						Nadplanska dobit razlika između planske i stvarne pune cene koštanja					
Doprinos za kadrove						Ukupna dobit odnosno gubitak					
Prosečni podvozni stav											
Puna cena koštanja											
17 do 22											

kto 730 za proizvod C iznosom iz kolone br. 23 — — „	2.558,40
odobrava se:	
kto 70 za sve dovršene proizvode iz kolone 17 iznos — — — — —	Din. 3.655,—
kto 53 za sve dovršene proizvode iz kolone 18 iznos — — — — —	„ 179,—
kto 54/55 za sve dovršene proizvode iz kolone 19—22 iznos — — — — —	„ 663,90

b) Obračunavanje završenih proizvoda na kontima zalina po cijeni proizvodnje, a po elementima iz prosječne strukture cijene: zadužuje se:

kto 810 za proizvod A iznosom iz kolone br. 9 — — — — —	Din. 440,70
kto 820 za proizvod B iznosom iz kolone br. 9 — — — — —	„ 1.547,40
kto 830 za proizvod C iznosom odobrava se: iz kolone br. 9 — — — — —	„ 3.200,—
odobrava se:	
kto 7990 za sve dovršene proizvode iz kolone br. 1 iznos — — — — —	Din. 3.882,—
kto 7991 za sve dovršene proizvode iz kolone br. 2 iznos — — — — —	„ 179,—
kto 7992 za sve dovršene proizvode iz kolone 3—6 iznos — — — — —	„ 738,90
kto 7994 za sve dovršene proizvode iz kolone br. 8 iznos — — — — —	„ 388,20

c) Obračunavanje rezultata na gotovim proizvodima vrši se:

zaduženjem konta 711 iznosom iz kolone 28 — — — — —	Din. 89,40
zaduženjem konta 731 iznosom iz kolone 28 — — — — —	„ 641,60
odobravanjem kontu 721 iznosa iz kolone 28 — — — — —	Din. 40,80
odobravanjem kontu 960 ukupnog iznosa iz kolone 24 — — — — —	„ 388,20
odobravanjem kontu 961 ukupnog iznosa iz kolone 25 — — — — —	„ 262,—
odobravanjem kontu 962 ukupnog iznosa iz kolone 26 i 27 — — — — —	„ 40,—

5) Posebnim uputstvom bit će propisan način izdavanja i knjiženja planskog dobitka na koncu godine, koju rudarska i industrijska poduzeća ostvaruju na proizvodnji izvršenoj preko odobrenog plana proizvodnje a koja ide u nadplanski dobitak analogno Uputstvu za ostvarenje nadplanskog dobitka br. 5056 od 20. svibnja 1947. Predsjednika Privrednog savjeta Vlade FNRJ («Službeni list FNRJ» br 56/47).

U pogledu obračunavanja i knjiženja posebne kategorije redovnog planskog dobitka u smislu Rješenja Privrednog savjeta Vlade FNRJ o planskom sniženju troškova proizvodnje br. 6091 od 25. lipnja 1947. («Službeni list FNRJ» br. 56/47) koje dolazi do primjene prilikom obračunavanja dobitka za III. i IV. tromjesečje 1947. bit će izdano posebno uputstvo.

6) Poduzeća kod kojih se prilikom periodičnih obračunavanja pojavljuje nepredviđeni gubitak, moraju najprije izvršiti knjiženje ovoga gubitka zaduženjem konta 971 i odobravanjem odgovarajućeg konta rezultata u klasi 7 (711, 721, 731 i t. d.). Pokriće nepredviđenog gubitka vrši se prilikom raspodjele dobitka prvenstveno iz nadplanskog dobitka ukoliko ga poduzeće ima, i to zaduživanjem konta 962 obračunati

nadplanski dobitak i odobravanjem konta 971 nepredviđeni gubitak. Ako poduzeće nema u dovoljnom iznosu ili uopće nema nadplanskog dobitka za pokriće nepredviđenog gubitka, dio koji nedostaje za pokriće pada na teret ekstra dobitka. Ako poduzeće nema ekstra dobitka ili ga nema u dovoljnom iznosu, onda ostatak pada na teret redovnog dobitka. Knjiženje u ova dva slučaja ne rši se direktno na teret ekstra odnosno redovnog dobitka, već preko konta izdvojenog dobitka (965) zaduženjem istoga i odobravanjem konta 971 obračunatog nepredviđenog gubitka.

Uz ova knjiženja u vezi sa kontom 965 provode se i ostala knjiženja propisana u prilogima Uputstva za provedbu Uredbe o troškovima uprave i troškovima prodaje i t. d. («Službeni list FNRJ» br. 5 od 17. siječnja 1947).

Tek nakon pokrića nepredviđenog gubitka, poduzeća mogu vršiti raspodjelu preostalog dobitka, uz uvjet da imaju prethodno odobrenje svog administrativno-operativnog rukovodioca u pogledu doprinosa u Fond rukovodstva.

Ako nadplanski i planski dobitak nedostaju za pokriće nepredviđenog gubitka, ostatak nepredviđenog gubitka ostaje knjiženje na kontu 971 do konačnog rješenja nadležnog organa o likvidaciji toga ostatka.

VI br. 29877

Beograd, 16. srpnja 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

470.

Na temelju čl. 55. i 57. Osnovnog zakona o državnim privrednim poduzećima propisujem

U P U T S T V O

O SASTAVLJANJU TROMJESEČNOG STANJA DRŽAVNIH PRIVREDNIH PODUZEĆA U GODINI 1947.

I. — OPĆI DIO

1. Ovo uputstvo se odnosi na državna privredna poduzeća općedržavnog i republikanskog značaja.

2. Na koncu svakog tromjesečja poduzeća na temelju podataka svoje operativno-tehničke evidencije, računovodstva i statistike sastavljaju stanje, koje obuhvaća:

- a) bilancu sa pregledom rashoda i prihoda;
- b) pregled izvršenja finansijskog plana; i
- c) izvještaj o poslovanju.

II. — BILANCA SA PREGLEDOM RASHODA I PRIHODA

3. Bilanca sa pregledom rashoda i prihoda sastavlja se prema obrascu S—4, koji je sastavni dio ovog uputstva.

A. Bilanca

4. Bilanca prikazuje u dvije uporedne kolone stanje poduzeća na početku godine i na koncu odnosno tromjesečja. U kolonu »Na početku godine« unose se podaci iz bilance sastavljene po Uputstvu o jednobranom bilanciranju za godinu 1946. («Službeni list FNRJ» br. 45/47). Ukoliko koja postojeća stavka nije predviđena u priloženom obrascu, treba istu unijeti u onu stavku koja joj je najbližnja po svojoj materijalnoj sadržini.

A k t i v a

5. Pod stavkom 1. iskazuju se osnovna sredstva poduzeća u jednom iznosu. Pri tom se uzima stanje iz aktive glavne knjige i odbija se vrijednost nedovršenih investicija i velikih popravaka iz prijašnjih i tekuće godine. Ovo zbog toga, što se vrijednost nedovršenih

investicija i velikih popravaka iskazuje u posebnoj grupi pod stavkama 2. i 3.

U osnovna sredstva ulaze: zgrade, zemljišta, okna, rovovi, potkopi i istražni radovi; strojevi i mašinski uređaji; uređaj za otpremu i prijevoz; alati, modeli i inventar; patentni, licence i slična prava. Međutim u osnovna sredstva ne ulaze participacije. One se iskazuju pod st. 22 »Dugoročna potraživanja«.

Poduzeća koja vrše direktne knjigovodstvene otpise ne popunjavaju rubriku »Otpisano«.

Poduzeća koja vrše indirektne knjigovodstvene otpise u rubriku »Otpisano« unose u jednom iznosu stanje stavke »Spravci vrijednosti« iz pasive glavne knjige.

Pošto se knjigovodstveni otpisi ne vrše tromjesečno to se stanje stavke »Ispravci vrijednosti« uzima prema stanju na početku godine i ostaje nepromijenjeno u svima tromjesečnim bilancama.

6. U zasebnoj grupi iskazuju se nezavršene investicije i veliki popravci iz prijašnjih i tekuće godine.

Pod stavkom 2. iskazuju se nezavršene investicije i to odvojeno pod: a) vrijednost radova u toku; b) vrijednost materijala i inventara namijenjenih za ove radove; i c) dane akontacije poduzimačima za izvršenje ovih radova.

Kao nezavršene investicije smatraju se one investicije koje još nisu stavljene u upotrebu, dok se one, koje su stavljene u tekućoj godini u upotrebu, prenose u stavku 4 — »Završene investicije i veliki popravci u toku godine«.

Pod stavkom 3. u ovoj grupi iskazuju se u ukupnom iznosu veliki popravci koji nisu završeni.

Investicije i veliki popravci završeni u toku godine i stavljeni u upotrebu iskazuju se pod stavkom 4. i vode se do konca godine na zasebnom kontu.

7. U grupi »Zalihe« unose se u bilancu zalihe sirovina i materijala grupirane onim redom kako je to propisano u obrascu 6—4.

Stavku 5d — »Ambalaža« — popunjavaju samo ona poduzeća kod kojih ambalaža predstavlja znatniji dio ukupnih obrtnih sredstava, kao i ona poduzeća, kod kojih se ambalaža redovno vraća od strane kupca kao što su: burad, vreće, sanduci i slično, ukoliko se takva ambalaža ne vodi u osnovnim sredstvima.

Kao »brzopotrošni i malovrijednosni inventar« razumijeva se onaj alat i inventar, koji se vodi u klasi 3.

Pod »Ostalo« iskazuju se sve ostale zalihe pa i otpaci.

8. U grupi »Nezavršena proizvodnja« pod stavkom 6a — »proizvodnja u toku« — unosi se sva nezavršena proizvodnja po stvarnim troškovima proizvodnje (saldo konta 70 za industrijska i rudarska poduzeća).

Pod stavkom 6b — »poluproizvodi namijenjeni daljnjoj preradbi u poduzeću« — unose se redovno poluproizvodi po troškovima proizvodnje. Iznimno, u onim granama gdje je odstupljeno od tog pravila (na pr. crna metalurgija), poluproizvodi namijenjeni daljnjoj preradbi u poduzeću unose se po cijeni proizvodnje.

9. U grupi »Gotovi proizvodi i poluproizvodi namijenjeni prodaji« zalihe se pod stavkama 7a i 7b unose po cijeni proizvodnje.

Pod stavkom 8. unosi se trgovačka roba u ukupnom iznosu, i to: roba sa jedinstvenim prodajnim cijenama na malo, roba sa jedinstvenim prodajnim cijenama proizvođača i roba bez jedinstvenih ali sa odobrenim prodajnim cijenama — unosi se po prodajnim cijenama; roba bez odobrenih prodajnih cijena unosi se po nabavnoj cijeni.

Pod trgovačkom robom kod proizvođačkih poduzeća razumijeva se ona roba koju ta poduzeća nabavljaju radi prodaje u nepromijenjenom stanju.

10. Sve zalihe se unose prema stanju dobivenom iz knjiga i nije potrebno vršiti posebno inventariziranje.

11. U grupi »Likvidna sredstva« stavka 10 — »Narodna banka, redovni tekući račun« — iskazuje se u slučaju ako je ovaj račun aktivan. Ako je ovaj račun pasivan, on se pokazuje u pasivi kod stavke 40 »Narodna banka«.

Pod stavkom 12. — »Fakture podnesene na naplatu preko Narodne banke« — unose se potraživanja od kupaca i klijenata po fakturama podnesenim na naplatu u smislu Uredbe o međusobnom plaćanju obaveza (»Službeni list FNRJ« br. 29/47) i Naredbe o načinu plaćanja od strane Jugoslavenske armije (»Službeni list FNRJ« br. 33/47). Ove fakture, obzirom na njihovu naročitu likvidnost, uvrštene su u grupu likvidnih sredstava. Međutim, ako se takva faktura ospori od strane kupca i po njoj ne uslijedi naplata, ona gubi svoju likvidnost i nju treba iskazati pod stavkom 14.

Pod stavkom 14. — »Potraživanja od kupaca i klijenata« — iskazuju se potraživanja nastala prije donošenja Uredbe o međusobnom plaćanju obaveza i fakture koje se ne mogu pokazati pod stavkom 12.

Pod stavkom 15. — »Sumnjiva potraživanja« — iskazuju se ona potraživanja, čija je naplata dovedena u pitanje i ne očekuje se u doglednom vremenu. Ovom spadaju predratna potraživanja čija je naplata otežana posljedicama rata; potraživanja za koja se već duže vremena vode sporovi pred državnim arbitražom, kao i ona za koja ne postoji dovoljna vjerovatnost naplate i slično. Ona potraživanja, za koja je utvrđena nemogućnost naplate, iskazuju se u »Pregledu rashoda i prihoda« pod stavkom 4 — »Otpisana potraživanja«.

12. U grupi »Ostala aktiva« stavka 16 — »Dobitak na računima administrativno-operativnog rukovodioca« — iskazuje se stanjem konta 1511, 1512 i 1513.

Pod stavkom 17. — »Potraživanja iz budžeta« — pokazuju se potraživanja poduzeća za više uplaćeni dobitak ili više uplaćeni porez na promet proizvoda i t. sl., ali ne i financiranje iz budžeta predviđeno u II. dijelu financijskog plana.

Pod stavkom 19. — »Ostala kratkoročna aktiva« — iskazuje se između ostalog i potraživanje od administrativno-operativnog rukovodioca za dugovni saldo po prosječnoj podvoznoj stavci.

Pod stavkom 21. — »Amortizacioni fond kod Državne investicione banke iz godine 1946« — iskazuje se stanje ovog računa kod Državne investicione banke.

Pod stavkom 22. — »Dugoročna potraživanja« — iskazuju se između ostalog i participacije.

13. U grupi »Prelazna aktiva« pod stavkom 23 — »Raspoređeni tekući dobitak« — iskazuje se raspoređeni tekući dobitak stanjem konta 965. Zbroj stavaka 16 i 23 mora da se slaže sa zbrojem stavaka 54 i 55.

14. Grupu »Gubitak« pod stavkom 26a — »Planom predviđeni gubitak« — popunjavaju samo poduzeća koja rade sa takvim gubitkom. U slučaju da takva poduzeća premašuju proizvodni plan iskazuju ovdje i onaj gubitak koji nastaje uslijed premašenja plana.

Pasiva

15. U grupi »Vlastita sredstva« stavka 33 — »Fond osnovnih sredstava« — iskazuje se stanjem konta 080.

Stavka 34. — »Fond obrtnih sredstava« — iskazuje se stanjem konta 081.

Stavka 35. — »Amortizacioni fond iz godine 1946 kod Državne investicione banke« — treba da odgovara iznosu potraživanja kod iste banke u aktivi bilance — stavka 21.

Stavka 36. — »Fond rukovodstva« — iskazuje se u onom iznosu, u kome je izvršen prijenos doprinosa sa bankovnih računa dobitka administrativno-operativnog rukovodioca, a po odbitku doprinosa u Centralni fond i izvršenih isplata na teret Fonda rukovodstva.

Stavka 37. — »Fond sredstava na samostalno raspolaganje poduzeća« — iskazuje sredstva, koja su sa bankovnih računa dobitka administrativno-operativnog rukovodioca kod Narodne banke prenesena na redovni tekući račun poduzeća kod Narodne banke i knjižena u poslovnim knjigama na kontu 084.

Stavka 38. — »Fond za kulturno-prosvjetni rad« — ne će se popunjavati dok ne budu doneseni propisi o upotrebi ovih sredstava. Sredstva poduzeća za ovu svrhu u aktivi se iskazuju u ukupnom iznosu pod stavkom 16, a u pasivi pod stavkom 55.

16. Stavka 39. — »Financiranje nezavršenih investicija i velikih popravaka kao i završenih u toku godine« — odgovara stanju stavkama 2, 3 i 4 u aktivi.

Pod ovom stavkom iskazuje se financiranje nezavršenih investicija i velikih popravaka iz prijašnjih i tekuće godine, koje se vrši kako iz budžeta tako i iz ostalih izvora.

Neiskorišćeni odobreni kredit za investicije i velike popravke iskazuje se kao evidentna stavka iza bilance u pasivi, a u aktivi kao Investiciona banka za neiskorišćeni kredit.

17. U grupi »Tuda sredstva« pod stavkom 41. — »Ostale banke« — iskazuju se dugovanja Državnoj investicionoj banci koja se nisu ugasila u smislu Uputstva Ministarstva financija pov. br. 120/47 (XXV. Saopćenje Privrednog savjeta Vlade FNRJ — »Borba« od 20. veljače 1947.) i dugovanja ostalim bankama.

Pod stavkom 42. — »Dospjele a nenamirene obaveze prema budžetu« — iskazuju se:

a) neplaćeni iznos poreza na promet proizvoda po izvršenim prodajama i uslugama i medufazni porez na promet (zajedno sa iznosima koji se uplaćuju na skupni račun I. Ministarstva financija FNRJ), t.j. iskazuje se eventualno neplaćeni porez za posljednju dekadu tromjesečja koji će poduzeće uplatiti u narednih 5 dana;

b) neplaćeni dospjeli dio dobitka predviđeni za plaćanje u budžet prema finansijskom planu;

c) neplaćeni dio posebnog — dodatnog iznosa iz čl. 7. i 8. Uredbe o jedinstvenim cijenama;

d) razlika u korist budžeta na odobrenim rabatima;

e) razlika u korist budžeta na cijenama sirovina i materijala.

Pod stavkom 43. — »Dospjele a nenamirene obaveze prema administrativno-operativnom rukovodiocu« iskazuju se:

a) obračunati a neplaćeni doprinos administrativno-operativnom rukovodiocu;

b) neplaćeni dio doprinosa za spremanje kadrova preko iznosa planiranog za potrebe samog poduzeća;

c) dužne razlike po prosječnoj podvoznoj stavci;

d) ostale dužne razlike, koje se obračunavaju sa administrativno-operativnim rukovodiocem.

Pod stavkom 44. — »Državna investiciona banka — općedržavni amortizacioni fond, neplaćeni dio« — iskazuje se obračunati a neplaćeni iznos kalkulativnih otpisa.

Ostale stavke u ovoj grupi — 45. do 51. — ne zahtijevaju posebno objašnjenje.

18. U grupi »Prelazna pasiva« iskazuje se sva prelazna pasiva poduzeća. Ovdje se mora između ostalog iskazati i porez na dohodak poduzeća, koji otpada na dobitak iz godine 1946., u slučaju da još nije plaćen.

19. U grupi »Dobitak« pod stavkom 53. — »Prenešeni dobitak iz godine 1946« iskazuje se dobitak po bilanci za godinu 1946. umanjen za iznos poreza na dohodak. Ukoliko poduzeća nisu platila ovaj porez, ona ga moraju obračunati i unijeti pod stavkom 52. tako da stavka 53. mora predstavljati onaj iznos dobitka, na koji se odnosi Uputstvo Ministarstva financija FNRJ IV br. 19500/47.

Pod stavkom 54 — »Neostvareni dobitak iz godine 1946.« — iskazuje se onaj dobitak koji su poduzeća trebala obračunati po toč. 67. Uputstva Privrednog savjeta Vlade FNRJ (»Službeni list FNRJ« br. 5/47) i položiti na bankovni račun redovnog dobitka administrativno-operativnog rukovodioca.

Stavka 55. skazuje dobitak za godinu 1947. u ukupnom iznosu od početka godine do konca odnosno tromjesečja. Zbroj iznosa stavaka 16. i 23. u aktivi treba da odgovara zbroju iznosa stavaka 54. i 55. u pasivi. Ovaj zbroj predstavlja ostvareni dobitak obračunat na količinu proizvoda proizvedenih za razdoblje od početka godine 1947. i neostvareni dobitak iz godine 1946.

Prilikom raspodjele ukupnog dobitka na redovni, ekstra i nadplanski dobitak razlika između planiranih nižih individualnih i normiranih troškova uprave i prodaje smatra se kao nadplanski dobitak. Ako su individualni troškovi uprave i prodaje viši od normiranih, razlika se oduzima u prvom redu od redovnog dobitka.

Obračun dobitka, kako planskog tako i nadplanskog, koncem tromjesečja ima privremeni karakter, pošto se konačni obračun i raspodjela dobitka vrši po isteku poslovne godine prilikom odobravanja godišnjeg završnog računa a obračun i plaćanja unutar godine imaju karakter akontacija.

Izabilansna evidencija

20. U grupi »Izabilansna evidencija« u aktivi i pasivi iskazuju se evidentne stavke.

Pod stavkom 28. — »Ratna šteta« — u aktivi iskazuje se prijavljena odnosno odobrena ratna šteta knjižena na kontu 063. Pod stavkom 58 u pasivi — »Ispravak vrijednosti ratne štete« — odražuje se ratna šteta proknjižena u knjigovodstvu u grupi 09.

Pod stavkom 29. — »Narodna banka za neiskorišćeni kredit« — u aktivi unosi se iznos odobrenog a još neiskorištenog dijela kredita. Protustavka se odražuje pod stavkom 59 u pasivi — »Neiskorišćeni kredit kod Narodne banke« — sa istom vrijednošću.

Pod stavkom 30. u aktivi — »Državna investiciona banka za neiskorišćeni kredit za investicije i velike popravke« — unosi se ovaj kredit u neiskorištenom iznosu, a pod stavkom 60. u pasivi vrši se protuknjiženje u istom iznosu onako kako je to objašnjeno kod stavke 39.

Pod stavkom 31. u aktivi — »Sirovine i materijal administrativno-operativnog rukovodioca primljeni na čuvanje« — poduzeća iskazuju one sirovine i materijal, koje primaju od administrativno-operativnog rukovodioca na čuvanje i za koje on dobiva specijalne kredite. Protuknjiženje u pasivi pokazuje se pod stavkom 61. — »Administrativno-operativni rukovodilac za sirovine i materijal po specijalnom kreditu«.

Pod stavkom 32. u aktivi i stavkom 62. u pasivi uz ostalo unose se i salda proknjiženih odnosa sa budžetom i to u aktivi salda iz konta 153 i 192 a u pasivi salda iz konta 183 i 191 osim financiranja inve-

sticija i velikih popravaka koji su uneseni pod stavkama 30. i 60.

B. Pregled rashoda i prihoda

21. Pregled rashoda i prihoda treba da iskazuje sve rashode i sve prihode izvršene odnosno ostvarene od početka godine do konca odnosno tromjesečja.

22. U »Rashode proizvodnje« ulaze svi troškovi proizvodnje i troškovi trgovine kod proizvođačkih poduzeća osim troškova za investicije i velike popravke, pošto se oni iskazuju pod stavkama 2, 3. i 4. u aktivni.

»Rashodi robnog prometa i usluga« obuhvaćaju sve troškove trgovine (kod trgovačkih poduzeća) kao i sve troškove usluga.

23. Pod stavkom 2. — »Porez na promet proizvoda sa međufaznim porezom i uplatama na skupni račun« iskazuje se stvarno uplaćeni kod Narodne banke porez na promet proizvoda i uplate na skupni račun od vrijednosti odnosno količine proizvoda stavljenih u promet. Iznose, koje je poduzeće trebalo platiti na ime ovog poreza, a koji nisu uplaćeni Narodnoj banci, iskazuju se u »Bilanci« pod stavkom 42. — »Dospjele a nenamirene obaveze prema budžetu«.

24. Pod stavkom 3. »Trošarina« — iskazuje se stvarno plaćena trošarina na robu vlastite proizvodnje stavljenu u promet.

25. Pod stavkom 4. — »Otpisana potraživanja« — iskazuju se ona potraživanja za koja je utvrđena nemogućnost naplate obzirom na stanje ustanovljeno u postupku za izvršenje ili na koji drugi način.

26. Pod stavkom 5. — »Nastali neobračunati rizici« — iskazuju se oni stvarno isplaćeni rizici, koji nisu obuhvaćeni kalkulacijom i prema tome se ne iskazuju pod stavkom 1 — »Rashodi proizvodnje — rashodi robnog prometa i usluga«.

27. Pošto se »Pregled rashoda i prihoda« sastavlja po bruto principu, potrebno je utvrditi razliku između početnog i završnog stanja zaliha:

- a) nezavršene proizvodnje (saldo iz konta 70);
- b) poluproizvoda; i
- c) gotovih proizvoda.

U slučaju da je saldo ovih zaliha na koncu tromjesečja manji od salda zaliha na početku godine, razlika između njih stavlja se na strani rashoda.

Ako je saldo ovih zaliha na koncu tromjesečja veći od salda zaliha na početku godine, razlika između njih stavlja se na strani prihoda.

Radj kontrole potrebno je usporediti zbroj zaliha na početku godine iz stavaka 6. i 7. aktivne bilance sa zbrojem istih stavaka na koncu tromjesečja i razlika između ovih stavaka mora biti jednaka razlici koja se iskazuje u »Pregledu rashoda i prihoda« pod stavkom 7. odnosno 12.

28. Obračun dobitka kod građevnih i ugostiteljskih poduzeća ne zahtijeva posebno objašnjenje.

Međutim, obračunu i raspodjeli dobitka kod rudarskih i industrijskih poduzeća treba posvetiti naročitu pažnju. Temeljno načelo, kojeg se poduzeća moraju držati pri sastavljanju bilance i pregleda rashoda i prihoda, je slijedeće:

Dobitak, koji se obračunava i unosi u bilancu odnosi se na stvarni opseg proizvodnje i stvarne troškove za razliku od planiranog dobitka koji se odnosi na planirani opseg proizvodnje i planirane troškove.

Obzirom na značaj pravilnog obračunavanja ostvarenog dobitka izdano je posebno Privremeno uputstvo za obračun rezultata proizvodnje (dobitka i gubitka)

kod državnih rudarskih i industrijskih poduzeća (»Službeni list FNRJ« br. 65/47), gdje je detaljno prikazan način obračunavanja i knjiženja dobitka, na koje se poduzeća upućuju.

Državna industrijska i rudarska poduzeća pri raspodjeli ostvarenog dobitka moraju se držati redosljeda propisanog Uputstvom za provedbu Uredbe o raspodjeli dobitka državnih rudarskih i industrijskih poduzeća (»Službeni list FNRJ« br. 5/47). Pri tom treba naročito paziti na to, da se nepredviđeni gubitak u cijelosti mora pokriti iz ostvarenog dobitka i to prvenstveno iz nadplanskog dobitka

Plaćene kamate iznad planiranog iznosa kao i kazne i penale zbog neizvršenja ugovora, koji su nastali krivicom radnog kolektiva, treba pokriti iz dobitka prije odvajanja doprinosa u Fond rukovodstva, i to prvenstveno iz nadplanskog dobitka.

U slučaju da ovi izvanredni rashodi nastanu bez krivnje radnog kolektiva, oni se pokrivaju iz sredstava za slobodno raspolaganje poduzeća, a ukoliko ova sredstva nisu dovoljna ovi rashodi se pokrivaju iz sredstava za slobodno raspolaganje administrativno-operativnog rukovodstva, a ako ni to nije dovoljno iz ostalog dobitka, osim u slučaju kada se isti stavljaju na teret pojedinaca.

Obračun posebne kategorije redovnog planskog dobitka koji se vrši na temelju Rješenja Privrednog savjeta Vlade FNRJ o planskom sniženju troškova proizvodnje za II. polugodište 1947. rudarskih i industrijskih poduzeća općedržavnog značaja (»Službeni list FNRJ« br. 56/47) dolazi u obzir pri obračunavanju dobitka za III. i IV. tromjesečje 1947.

Obračun nadplanskog dobitka, koji proizlazi iz premašenja proizvodnog plana, koji se vrši na temelju Uputstva o ostvarenju nadplanskog dobitka (»Službeni list FNRJ« br. 46/47) dolazi u obzir tek koncem godine, pošto je uvjetovan premašenjem plana u cijelosti.

29. Pod stavkom 10c — »Proizvodi, alat, inventar i otpaci vlastite proizvodnje preneseni u klasu 3« — iskazuju se oni proizvodi koje poduzeće samo izrađuje i upotrebljava za svoje potrebe kao i oni otpaci, koji se iz klase 7 prenose u klasu 3, pošto će ponovno služiti kao sirovine odnosno materijal za izradbu. Tako treba postupiti zbog toga, što su troškovi svih izradba pokazani pod stavkom 1. — »Rashodi i prihodi« — a za vrijednost ovih proizvoda zadužena klasa 3 i na taj način predstavlja unutrašnji promet.

30. Pod stavkom 10d — »Rashodi budućih perioda na tranzitarnoj aktivni« — iskazuje se saldo odnosno konta tranzitarne aktive koji predstavlja rashode koji su kao troškovi prešli preko klase 4 a zatim, pošto se odnose na buduće vremenske periode, preneseni na odgovarajući konto vremenskih razgraničenja. Na pr. osobni materijalni i ostali troškovi obustavljenog pogona koji su knjiženi preko klase 4 ali koji se raspoređuju putem konta vremenskih razgraničenja na duži vremenski period.

III. — PREGLED IZVRŠENJA FINACIJSKOG PLANA

31. »Pregled izvršenja financijskog plana« sastavlja se prema obrascima S-1, S-2, i S-3, koji su priloženi ovom uputstvu. Ovi obrasci izrađeni su na temelju obrazaca 1, 2 i 3 financijskog plana i dopunjeni su kolonama: »Ostvareno« i »Razlika — Više — Manje«. Iz ovih razloga u priloženom obrascu S-1 nisu nabrojane sve partije, već samo početne partije u svakom dijelu obrazaca. Poduzeća će umijeti partije obrasca S-1 onim redom kako su one unesene u obrascu I financijskog plana. Obrazac S-3 dan je primjera radi za industrijsko poduzeće.

Obrazac S-1

Naziv preduzeća

Sedište preduzeća

Ministarstvo – Komitet

Adm. operativ. rukovod.

P R E G L E D

IZVRŠENJA FINANSISKOG PLANA ZA TROMESEČJE 1947.

(u hiljadama dinara.)

Partija	PRIHODI	Planirano	Ostvareno	Razlika				Partija	RASHODI	Planirano	Ostvareno	Razlika			
				Više +		Manje -						Više +		Manje -	
				Din.	%	Din.	%					Din.	%	Din.	%
I. PRIHODI I RASHODI															
1	Prihod proizvodnje (itd. prema tekstu finansiskog plana)							1	Rashodi proizvodnje (itd. prema tekstu finansiskog plana)						
	UKUPNO:								UKUPNO:						
II. ODNOSI SA BUDŽETOM															
Finansiranje iz budžeta						Plaćanje u budžet									
6	Povećanje sopstvenih obrt. sred. (itd. prema tekstu fin. plana)							13	Porez na promet proizvoda (itd. prema tekstu fin. plana)						
	UKUPNO:								UKUPNO:						
III. RASPODELA DOBITI															
	Dobit od proizvodnje (itd. prema tekstu finansiskog plana)								Doprinos fondu rukovodstva (itd. prema tekstu finansiskog plana)						
	UKUPNO:								UKUPNO:						

Šef računovodstva,

..... 1947 god.

Direktor preduzeća.

u

OBRAZAC S-3

Naziv preduzeća _____
Sedište preduzeća _____

Ministarstvo — Komitet _____
Admin.-oper. rukovodstvo _____

P R E G L E D

IZVRŠENJA PRIHODA I RASHODA PROIZVODNJE ZA _____ TROMESEČJE 1947.
(u hiljadama dinara)

(naredne stavke ispuniti prema tekstu obrasca 3 iz finansiskog plana odgovarajuće grane s tim što ukupna dobit ima biti raščlanjena, kao što je učinjeno u ovom obrascu za industrijska i rudarska preduzeća)

	Plani- rano	Ostvareno		Razlika			
		Po planskim troškovima	Po stvarnim troškovima	Više +		Manje -	
				Dinara	%	Dinara	%
A. PRIHODI							
Prihodi proizvodnje	_____						
Prihodi od usluga	_____						
Ukupno bruto prihod:							
B. RASHODI							
1. Materijal za izradu	_____						
a) sirovine	_____						
b) poluproizvodi nabavljeni od drugog	_____						
c) opšti troškovi materijala	_____						
2. Plate izrade sa doprinosom na plate	_____						
a) plate izrade	_____						
b) doprinos za socijalno osiguranje	_____						
3. Opšti troškovi izrade	_____						
a) lični: plate	_____						
socijalni doprinos	_____						
b) ostali	_____						
pomoćni materijal	_____						
utrošeno oruđe i alat	_____						
utrošeni rezervni delovi	_____						
gorivo	_____						
nabavljena električna energija	_____						
ostali razni troškovi	_____						
4. Svega troškovi proizvodnje	_____						
5. Kalkulativni otpisi (amortizacija)	_____						
a) u opštedržavni amortizacioni fond	_____						
b) u amortizacioni fond preduzeća	_____						
6. Troškovi uprave i prodaje	_____						
a) preduzeća	_____						
plate	_____						
socijalni doprinos	_____						
ostali	_____						
b) zajednički troškovi (doprinos direkciji)	_____						
c) spremanje kadrova	_____						
d) prosečni podvojni stav	_____						
7. Svega puna cena koštanja	_____						
8. Odbija se međufazni porez na promet proizvoda	_____						
Ostaje	_____						
9. Troškovi trgovine	_____						
10. Svega rashodi	_____						
11. Ukupna akumulacija	_____						
12. Porez na promet proizvoda	_____						
a) međufazni	_____						
b) na konačne proizvode	_____						
13. Dobit preduzeća	_____						
a) redovna	_____						
b) ekstra dobit	_____						
c) nadplanska dobit	_____						
14. Gubitak:							
a) planom predviđeni	_____						
b) nepredviđeni	_____						

Šef računovodstva, _____

U _____

1947. Direktor preduzeća, _____

NAPOMENE: 1) U obrasce S-1 i S-2 unose se podaci iz kolone »Ostvareno po stvarnim troškovima« a ne iz kolone »Ostvareno po planskim troškovima«.
2) U kolonu »Razlika« unosi se razlika između kolone »Ostvareno po planskim troškovima« i kolone »Ostvareno po stvarnim troškovima«.

OBRAZAC S-4

Naziv preduzeća _____ Ministarstvo — Komitet _____
 Sedište preduzeća _____ Admin.-oper, rukovodilac _____

I

BILANS

ZA _____ TROMESEČJE 1947.
 (u hiljadama dinara)

A K T I V A	Na početku godine	Na kraju tromesečja
A. OSNOVNA SREDSTVA		
I		
1. Osnovna sredstva — — — — —		
Otpisano — — — — —		
Čista osnovna imovina _____		
II		
2. Nezavršene investicije:		
a) investicioni radovi u toku — — —		
b) materijal i inventar — — — — —		
c) date akontacije — — — — —		
3. Nezavršene velike opravke — — — — —		
4. Završene investicije i velike opravke u toku godine — — — — —		
Svega pod II — — — — —		
Svega pod A. — — — — —		
B. OBRтна SREDSTVA		
III Zalihe		
5. Sirovine i materijal:		
a) sirovine, materijal za izradu i nabavljeni poluproizvodi — — — — —		
b) pomoćni i pogonski materijal — — —		
c) gorivo — — — — —		
d) ambalaža — — — — —		
e) rezervni delovi — — — — —		
f) brzopotrošni i malovrednosni inventar — — — — —		
g) ostalo — — — — —		
Svega pod 5 _____		
6. Nezavršena proizvodnja:		
a) proizvodnja u toku — — — — —		
b) poluproizvodi namenjeni daljoj predradi u preduzeću — — — — —		
Svega pod 6 _____		
7. Gotovi proizvodi i poluproizvodi namenjeni prodaji:		
a) gotovi proizvodi — — — — —		
b) poluproizvodi — — — — —		
Svega pod 7 _____		
8. Trgovačka roba — — — — —		
Svega pod III _____		
IV Likvidna sredstva		
9. Blagajna — — — — —		
10. Narodna banka, redovan račun — — —		
Za prenos: — — — — —		

A K T I V A

Preneto: — — — — —	Na početku godine	Na kraju tromesečja
11. Čekovi — — — — —		
12. Fature podnete za naplatu preko Narodne banke — — — — —		
13. Ostala likvidna sredstva — — — — —		
Svega pod IV — — — — —		
V Potraživanja od kupaca i clijenata		
14. Potraživanja od kupaca i clijenata —		
15. Sumnjiva potraživanja — — — — —		
Svega pod V — — — — —		
VI Ostala aktiva		
16. Dobit na računima admin.-oper. rukovodioca — — — — —		
17. Potraživanja iz budžeta — — — — —		
18. Dobavljači za date akontacije — — —		
19. Ostala kratkoročna aktiva — — — — —		
20. Hartije od vrednosti i menice — — —		
21. Amortizacioni fond kod Drž. inv. banke iz 1946 god. — — — — —		
22. Dugoročna potraživanja — — — — —		
Svega pod VI — — — — —		
VII Prelazna aktiva		
23. Raspoređena tekuća dobit — — — — —		
24. Ostala prelazna aktiva — — — — —		
Svega pod VII — — — — —		
Svega pod B. — — — — —		
C. GUBITAK		
VIII		
25. Preneti gubitak iz 1946 godine — — —		
26. Gubitak tekuće godine:		
a) planom predviđeni gubitak — — — — —		
b) nepredviđeni gubitak — — — — —		
Svega pod VIII — — — — —		
IX		
27. Višak neposlovnih rashoda — — — — —		
Svega pod C — — — — —		
Ukupno (A+B+C) _____		
D. IZABILANSNA EVIDENCIJA		
X		
28. Ratna šteta — — — — —		
29. Narodna banka za neiskorišćeni kredit za investicije i velike opravke —		
30. Državna investiciona banka za neiskorišćeni kredit — — — — —		
31. Sirovine i materijal admin.-oper. rukovodioca specijalno finansirane (primljene na čuvanje) — — — — —		
32. Ostalo — — — — —		
Svega pod D — — — — —		

PASIVA

P A S I V A	Na početku godine	Na kraju tromesečja
A. SOPSTVENA SREDSTVA		
I		
33. Fond osnovnih sredstava — — — — —		
34. Fond obrtnih sredstava — — — — —		
Za prenos: — — — — —		

P A S I V A	Na početku godine	Na kraju tromesečja
Preneto: — — — — —		
35. Fond rukovodstva — — — — —		
36. Amortizacioni fond iz 1946 — — — — —		
37. Fond sredstava na samostalno raspolaganje preduz. — — — — —		
38. Fond za kulturno-prosvetni rad — — — — —		
Svega pod I — — — — —		
II		
39. Finansiranje nedovršenih investicija i velikih opravaka i završenih u toku godine — — — — —		
Svega pod A — — — — —		
B. TUDA SREDSTVA		
III		
40. Narodna banka — — — — —		
41. Ostale banke — — — — —		
42. Dospele a neizmirene obaveze prema budžetu — — — — —		
43. Dospele a neizmirene obaveze prema admin.-oper. rukovodiocu — — — — —		
44. Državna investiciona banka — opšte-državni amor. fond neuplaćeni deo — — — — —		
45. Neuplaćeni porez na dohodak radnika		
46. Neizmirene obaveze prema radnicima		
47. Neuplaćeno socijalno osiguranje — — — — —		
48. Dobavljači — — — — —		
49. Akontacije od kupaca i klijenata — — — — —		
50. Trate i akcepti — — — — —		
51. Ostalo — — — — —		
Svega pod III — — — — —		
IV Prelazna pasiva		
52. Prelazna pasiva — — — — —		
Svega pod B. — — — — —		
C. DOBITAK		
V		
53. Preneta dobit iz 1946 godine — — — — —		
54. Neostvarena dobit iz 1946 godine — — — — —		
55. Dobit iz 1947 godine:		
a) redovna predviđena dobit — — — — —		
b) višak (ekstra) dobiti — — — — —		
c) nadplanska dobit — nepredviđena — vanredna — — — — —		
56. Razlike iz 1947 godine (kod trgovačkih preduzeća):		
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		
Svega pod V — — — — —		
VI		
57. Višak neposlovnih prihoda — — — — —		
Svega pod C — — — — —		
Ukupno (A+B+C) — — — — —		
Za prenos: — — — — —		

P A S I V A	Na početku godine	Na kraju tromesečja
Preneto: — — — — —		
D. IZABILANSNA EVIDENCIJA		
VII		
58. Ispravka vrednosti ratne štete — — — — —		
59. Neiskorišćeni kredit kod Nar. banke		
60. Neiskorišćeni kredit kod Investicione banke — — — — —		
61. Admin.-oper. rukovodilac za sirovine i materijal po specijalnom kreditu — — — — —		
62. Ostalo — — — — —		
Svega pod D — — — — —		
II		
PREGLED RASHODA I PRIHODA		
	Rashodi	Iznos
1. Rashodi proizvodnje — rashodi robnog prometa i usluga — — — — —		
2. Porez na promet proizvoda sa međufaznim porezom i sabirnim računom — — — — —		
3. Trošarina — — — — —		
4. Otpisana potraživanja — — — — —		
5. nastali neobračunati rizici — — — — —		
6. Ostali, vanredni i neposlovni rashodi		
7. Razlika između početne i završne vrednosti u nezavršenoj proizvodnji, poluproizvodima i gotovim proizvodima — robi — — — — —		
8. Dobit:		
a) redovna — predviđena — — — — —		
b) ekstra — — — — —		
c) nadplanska — nepredviđena — vanredna dobit — — — — —		
d) razlike (kod trgovačkih preduzeća)		
9. Višak neposlovnih prihoda — — — — —		
Ukupno: — — — — —		
	Prihodi	Iznos
10. Bruto prihod od prodaje robe i usluga:		
a) bruto prihod od prodaje robe i proizvoda (uključivo porez na promet proizvoda i trošarina) — — — — —		
b) bruto primanja od usluga (uključivo porez na promet proizvoda i trošarina) — — — — —		
c) proizvodi, alat, inventar i otpaci sopstvene proizvodnje preneti u kl. 3		
d) rashodi budućih perioda na tranzitornoj aktivni — — — — —		
11. Ostali, vanredni i neposlovni prihodi — — — — —		
12. Razlika između završne i početne vrednosti u nezavršenoj proizvodnji, poluproizvodima i gotovim proizvodima — robi — — — — —		
13. Gubitak:		
a) planom predviđeni gubitak — — — — —		
b) nepredviđeni — — — — —		
14. Višak neposlovnih rashoda — — — — —		
Ukupno: — — — — —		
1947 godine		
Direktor preduzeća:		
Šef računovodstva,		

U svim ovim obrascima u kolonu »Planirano« unose se odobreni iznosi iz odgovarajućeg obrasca financijskog plana za odnosno tromjesečje. U kolonu »Ostvareno« unose se iznosi koji pokazuju stvarno izvršenje plana. Pri tom u obrascu S-2 unose se podaci kako po količini i sortimentu proizvoda tako i po njihovoj novčanoj vrijednosti.

U kolonu »Planirano« za I. tromjesečje godine 1947. treba unijeti one iznose koje su poduzeća unijela u prijedloge financijskih planova za to tromjesečje a na temelju proizvodnih planova za to tromjesečje.

32. Radi pravilnog sastavljanja »Pregleda izvršenja financijskog plana« prvo se mora sastaviti obrazac S-2, zatim obrazac S-3, a na temelju ovih sastavlja se obrazac S-1.

33. U obrazac S-2 u kolonu 1 unose se pojedini proizvodi onako, kako su uneseni u obrazac 2 financijskog plana za odnosno tromjesečje.

Kolone 2, 7, 11, 15 i 19 popunjavaju se iz obrasca 2 financijskog plana za odnosno tromjesečje.

Kolona 7 prikazuje vrijednost planiranih proizvoda po cijeni proizvodnje i dobiva se množenjem količina iz kolone 2 sa cijenom iz kolone 6. Kolona 19 predstavlja zbroj kolona 7, 11 i 15.

U kolone 3, 8, 12, 16 i 20 unose se iznosi na temelju podataka o ostvarenju proizvodnog plana za odnosno tromjesečje.

Kolona 8 prikazuje vrijednost ostvarene produkcije i dobiva se množenjem količina iz kolone 3 sa cijenom proizvodnje iz kolone 6. Kolona 20 predstavlja zbroj kolona 8, 12 i 16.

Kolona 11 i 12 obuhvaćaju porez na promet proizvoda, međufazni porez na promet proizvoda i iznose koji se polažu na Skupni račun I. Ministarstva financija FNRJ proračunat na ukupnu proizvodnju a ne na prodaju.

Kolone 15 i 16 popunjavaju se samo kod onih proizvoda kod kojih se daje rabat i ovdje se unosi cio iznos rabata na planiranu odnosno proizvedenu količinu proizvoda.

Kolone 4 i 5 predstavljaju pozitivnu (4) odnosno negativnu (5) razliku između kolona 2 i 3. Analogan je slučaj i sa kolonama 9, 10, 13, 14, 17, 18, 21 i 22.

34. Kada se ispuni obrazac S-2 ukupni iznosi iz kolona 19 i 20 ovog obrasca prenose se u obrazac S-3 kao »Prihodi proizvodnje« odnosno »Prihodi od usluga« i to zbroj iz kolone 19 u kolonu »Planirano«, a zbroj iz kolone 20 u kolonu »Ostvareno«.

U obrascu S-3 rashodi se iskazuju u koloni »Planirano« na temelju obrasca 3 financijskog plana a u koloni »Ostvareno« prema statističkim i knjigovodstvenim podacima o izvršenju plana po planiranim i stvarnim troškovima na ostvareni opseg proizvodnje — poslovanja. Pri tom se treba poslužiti podacima iz rekapitulacije obračunskih stvarnih kalkulacija koje su propisane Privremenim uputstvom za knjiženje rezultata proizvodnje (dobitka i gubitka) kod državnih rudarskih i industrijskih poduzeća (»Službeni list FNRJ« br. 65/47).

35. Kada se sastave obrasci S-2 i S-3 onda se pristupa sastavljanju obrasca S-1. Na strani prihoda u I. dijelu kao partija 1 unosi se iznos iz kolone 19 odnosno 20. obrasca S-2.

Kao partija 1 na strani rashoda u obrascu S-1 unosi se iznos stavke 10 — »Svega rashodi« iz obrasca S-3.

Ostale partije na prihodnoj i rashodnoj strani obrasca S-1 iskazuju se na temelju obrasca 1 financijskog

skog plana i podataka o ostvarenju proizvodnog plana kao i na temelju propisa Uredbe o raspodjeli dobitka državnih rudarskih i industrijskih poduzeća odnosno odgovarajućih propisa za građevna, ugostiteljska i trgovačka poduzeća.

36. »Bilanci« predstavlja stanje poduzeća na početku godine i na koncu odnosno tromjesečja. »Pregled rashoda i prihoda« obuhvaća rashode i prihode od početka godine do konca odnosno tromjesečja i to kako u odnosu na izvršenje proizvodnog plana tako i u odnosu na realizaciju zaliha zatečenih na početku godine.

»Pregled o izvršenju financijskog plana« odnosi se međutim samo na izvršenje plana za odnosno tromjesečje i ne obuhvaća realizaciju produkcije i zaliha već samo ostvarenje proizvodnog plana.

Obzirom na ovo iznosi prihoda i rashoda iskazani u ovim pregledima ne će se međusobno podudarati.

Ovo se naročito odnosi na porez na promet proizvoda. Pod točkom 23, ovog uputstva objašnjeno je, kako se porez na promet proizvoda iskazuje u »Pregledu rashoda i prihoda«. Međutim u »Pregledu izvršenja financijskog plana« porez na promet proizvoda iskazuje se u visini proračunatog iznosa na planiranu odnosno ostvarenu proizvodnju, t. j. bez obzira na realizaciju.

37. U III. dijelu obrasca S-1 na strani prihoda može se pojaviti nova partija: »Nadplanski dobitak« (odnosno nepredviđeni ili izvanredni dobitak). Ovo će biti u slučaju kada poduzeće ostvari ovaj dobitak. U takvom slučaju kod ove partije kolona »Planirano« će biti prazna.

Na strani rashoda u ovom dijelu obrasca S-1 može se pojaviti kao prva partija »Pokriće nepredviđenog gubitka«. Ova partija će obuhvatiti kako nepredviđeni gubitak koji je nastao pri izvršenju proizvodnog plana, tako i penale i kamate plaćene preko planiranog iznosa.

IV. — IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

38. »Izvještaj o poslovanju« treba da obuhvati sve važnije momente koji su bili od bitnog utjecaja na ostvarenje akumulacije (opće i vlastite) od strane poduzeća u toku tromjesečja. U »Izvještaju« treba se naročito osvrnuti na ostvareni nadplanski dobitak ili nastali nepredviđeni gubitak i objasniti glavne uzroke. Pri tom treba posebno objasniti način upotrebe nadplanskog dobitka odnosno način pokrića nepredviđenog gubitka.

Osim toga treba navesti da li je u toku tromjesečja bilo plaćanja penala, ležarine, kamata preko planiranog iznosa i sličnih izdataka i zašto; da li je bilo naročitih poteškoća oko naplate faktura, u distribuciji robe oko nabava sirovina i materijala, o sporovima pred arbitražnim vijećima i slično. Ovo zbog toga što ima bitnog utjecaja na brzinu obrtanja sredstava u poduzeću.

V. — OSTALE ODREDBE

39. Tromjesečno stanje u smislu ovog uputstva poduzeća sastavljaju u 4 primjerka. Jedan primjerak ostaje poduzeću, a po jedan se dostavlja neposredno:

- a) administrativno-operativnom rukovodiocu;
- b) resornom ministarstvu odnosno komitetu; i

c) nadležnom ministarstvu financija,

Poduzeće sastavlja i podnosi tromjesečno stanje u roku od 6 tjedana po isteku tromjesečja.

40. Administrativno-operativni rukovodilac sastavlja ukupno tromjesečno stanje po svima obrascima iz ovog uputstva za sva poduzeća pod njegovim rukovodstvom i to u ukupnim iznosima i za svaku stavku odnosno partiju.

Administrativno-operativni rukovodilac dostavlja u roku od 7 tjedana po isteku tromjesečja po jedan primjerak ukupnog tromjesečnog stanja:

- a) resornom ministarstvu odnosno komitetu; i
- b) nadležnom ministarstvu financija

Jedan primjerak ukupne »Bilance sa pregledom rashoda i prihoda« za poduzeća općedržavnog značaja dostavlja administrativno-operativni rukovodilac Saveznoj planskoj komisiji — Državnom statističkom uredu, a za poduzeća republikanskog značaja planskoj komisiji narodne republike — zemaljskom statističkom uredu.

41. Poduzeće će podnijeti tromjesečno stanje za I. tromjesečje godine 1947. najkasnije do 31. kolovoza 1947., a za II. tromjesečje do 15. rujna 1947.

Administrativno-operativni rukovodilac će podnijeti ukupno tromjesečno stanje odnosno ukupnu »Bilancu sa prijedlogom rashoda i prihoda« za I. tromjesečje godine 1947. najkasnije do 10. rujna 1947., a za II. tromjesečje do 20. rujna 1947.

42. Tromjesečno stanje poduzeća (na svim obrascima) i »Izvještaj o poslovanju« potpisuje: direktor poduzeća i rukovodilac računovodstva poduzeća.

Ukupno tromjesečno stanje (na svima obrascima) i izvještaj o poslovanju za cijelu direkciju potpisuje generalni odnosno glavni direktor, zatim direktor plana i komercijalni direktor.

IV br. 32900

Beograd, 30. srpnja 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

471.

Na temelju čl. 6. Uredbe o zaključivanju ugovora u privredi (»Službeni list FNRJ« br. 103/46) i čl. 6. Uredbe o jedinstvenim cijenama (»Službeni list FNRJ« br. 106/46), Privredni savjet Vlade FNRJ izdaje

N A R E D B U

O UVJETIMA ZA UGOVARANJE SJETVE, O OTKUPNIM CIJENAMA I POGODNOSTIMA ZA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKOG BILJA RODA GODINE 1948.

I. — OPĆE ODREDBE

1) Industrijska i trgovačka poduzeća dužna su da za izvršenje plana, putem ugovora (kontrahiranjem), osiguraju u određenom rajonu, u okviru državnog sjetvenog plana potrebne im površine industrijskih kultura, da doprinesu pravilnoj sjetvi, obradbi i berbi (žetvi) tih kultura u smislu ove naredbe, kao i da osiguraju otkup proizvoda prema uvjetima iz sklopljenih ugovora.

2) Proizvodnju sortnog sjemena za sjetvu svih industrijskih kultura osim duhana i lana, kontrahirat će državna sjemenska poduzeća, a cjelokupnu kontrolu kao i brigu o proizvodnji, nabavi i osiguranju potrebnih količina sveg sjemena vrše Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva FNRJ i ministarstva poljoprivrede narodnih republika odnosno njihove uprave sjemenske službe.

Plan raspodjele sjemena svih industrijskih kultura sastavlja Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva FNRJ, na temelju tog plana industrijska i trgovačka poduzeća odnosno njihove direktorije sklopit će ugovore sa upravama sjemenske službe za isporuke sjemena.

3) Poduzeća koja ugovaraju (kontrahiraju) sjetvu i otkup industrijskog bilja, kao industrijske sirovine

dužna su dati proizvođačima ono sjeme koje im dodijeli Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva FNRJ odnosno ministarstva poljoprivrede narodnih republika.

4) Kotarska komisija za izdvajanje usjeva i rasada kao i aprobatori će po potrebi površine industrijskih kultura kontrahirane za poduzeća, blokirati za sjemensku robu ako je stanje kultura takvo da zajamčuje kvalitetno sjeme.

Blokirano sjeme otkupit će državna sjemenska poduzeća, preuzimajući na sebe obavezu ugovora, uz nadoplatu proizvođaču razlike u cijeni između merkantilne i sjemenske robe.

5) Ugovori se imaju sklapati neposredno sa proizvođačima, bez naplate takse. Ugovor se ima sastaviti u najmanje tri primjerka, od kojih po jedan ostaje kod ugovarača, a treći kod mjesnog narodnog odbora.

6) U ugovorima imaju se naznačiti: otkupne cijene industrijskog bilja; pogodnosti koje se daju proizvođačima (stimulansi); obaveze poduzeća koje kontrahira; obaveze proizvođača (pri čemu treba na prvom mjestu navesti obavezne mjere oko pripreme zemljišta, obradbe i njega usjeva); kao i odštete za neizvršenje ugovora.

II. — OTKUPNE CIJENE INDUSTRIJSKOM BILJU RODA GODINE 1948

1) Industrijskom bilju roda godine 1948. određuju se slijedeće otkupne cijene:

a) uljano sjeme	Dinara za 100 kg sjemena
suncokret	410.—
sezam	920.—
ricinus	840.—
uljana repica	660.—
duhan	420.—
mak (bijeli)	860.—
slačica (gorušica)	420.—
soja	500.—
bundevske koštice:	
neljuštene	570.—
ljuštene	800.—
golice	700.—

Cijene se razumijevaju franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati, za zdravu, suhu, rešetanu robu uobičajenog kvaliteta u industriji.

b) biljke za vlakno

Konoplja:

I. klasa, stabljika visoka najmanje 150 cm zdrava, svijetle boje, sa manje od 5% stranog korjenja i 5% zakržljalih stabljika u snopu po dužini, promjera manjeg od 7 mm mjerenom po sredini visine stabljike, prirodno suha koja odgovara uvjetima za industrijsku preradbu dinara 232.— za 100 kg.

II. klasa, stabljika visoka 125—150 cm, sa svim ostalim uvjetima I. klase dinara 212.— za 100 kg.

III. klasa, stabljika visine 100—125 cm.

U ovu klasu spada i sva konoplina stabljika veće visine, koja je djelomično natrula, pljesniva i tamne boje, ali ako nije više oštećena od 30% dinara 183.— za 100 kg.

IV. klasa, stabljika visine ispod 100 cm dinara 160.— za 100 kg.

Stabljika konoplje tučena od leda, primat će se prema visini pojedinih klasa, ali će se od cijene odbiti postotak tučenom ledom.

Sjeme dobiveno od konoplje za vlakno, preuzimat će kudeljare u svrhu industrijske preradbe, po cijeni od dinara 6.— za 1 kg.

Cijene se razumijevaju franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati.

	Dinara za 100 kg
Lan sa sjemenom	
I. klasa, stabljika dužine iznad 75 cm —	335.—
II. klasa, stabljika dužine od 60 do 75 cm	240.—
III. klasa, stabljika dužine ispod 60 cm	160.—

Cijene vrijede za suhu stabljiku bez korova, zemlje i oštećenja, franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati.

Pamuk

Sirov, neočišćen, randmana 31% sa 8,5% vlage dinara 23.— za 1 kg.

Ukoliko je randman ispod ili iznad 31% cijena je razmjerno viša ili niža.

Cijena se razumijeva franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati.

c) šećerna repa — — — — — dinara 72.— za 100 kg.

ili u zamjenu za 100 kg predane repe:

1,5 kg šećera	
3 kg suhih (ili	
50 kg sirovih) rezanaca, i	
16,50 dinara u novcu.	

Sa šećerom i rezancima pramljenim u zamjenu za predanu šećernu repu, proizvođači slobodno raspoložu.

Predaja repe vrši se franko otkupna stanica, što se ima ugovorom precizirati.

Izdavanje šećera i suhih rezanaca vrši se franko otkupna stanica a ima se obaviti:

šećera — u roku od 30 dana po izvršenoj predaji repe;

suhih rezanaca — do 1. veljače;

sirovi rezanci izdaju se u toku kampanje franko tvornica.

Ukoliko proizvođač ne preuzme šećer ili rezance u utvrđenom roku, isplatit će mu se repa u novcu po cijeni od 72. — dinara za 100 kg.

d) pivarski ječam

dobar, zdrav, suh, kvaliteta uobičajenog u industriji, hektolitarske težine 65 kg — — — — — dinara 350. — za 100 kg.

Za svaki kg manje hektolitarske težine platit će se 1% manje od gornje cijene. Za veću hektolitarsku težinu tvornice će davati premiju po 10. — dinara za svaki kg preko navedene hektolitarske težine.

Cijena se razumijeva franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati.

e) Hmelj

aa) savinjski

I. klasa: šišarice ujednačene, listići na njima podjednake srednje veličine, ravnomjerno svijetlo-zelene boje, dobro zrele i osušene, bez crvenih mrlja od peronosperne ili crvenog pauka dinara 95.— za 1 kg.

II. klasa: istog kvaliteta samo što su šišarice ravnomjerno žućkasto-zelenkaste boje dinara 92.— za 1 kg.

III. klasa: ako su šišarice prilično nejednake, žute, slabog sjaja, malo presušene, sa malim mrljama od peronosperne ili crvenog pauka dinara 85.— za 1 kg.

IV. klasa: ostale vrste hmelja, upotrebljive dinara 70.— za 1 kg.

bb) bački

I. klasa: šišarice ujednačene, sa najviše 12% listića koji sami otpadaju, sjajne zelene ili žuto-zelene boje dinara 85.— za 1 kg.

II. klasa: ostale vrste hmelja, upotrebljive dinara 75.— za 1 kg.

Hmelj mora biti dobro osušen. Šišarke (kapsle), čahure (kobule), moraju biti otkinute jedna od druge sa peteljkom, zdrave i neoštećene od štetočina i bolesti. Sadržaj sjemena ne smije biti veći od 1% po težini. Vlažnost ne smije biti veća od normalnih 10%. Ne dopušta se mješavina nezrelog hmelja sa zrelim niti prezrelih šišarki i šišarki sive boje. Miris hmelja mora biti tipičan, oštar.

Cijena se razumijeva franko otkupna stanica što se ima ugovorom precizirati.

f) sjemenska roba

Za sjemensku robu određuju se slijedeće otkupne cijene:

	Dinara za 100 kg
sjeme suncokreta za sjetvu — — —	451.—
sjeme sezama za sjetvu — — —	1.012.—
sjeme ricinusa za sjetvu — — —	924.—
sjeme uljane repice za sjetvu — — —	726.—
sjeme duhana za sjetvu — — —	462.—
sjeme maka (bijelog) za sjetvu — — —	946.—
sjeme slačice (gorušice) za sjetvu — — —	462.—
sjeme soje za sjetvu — — —	550.—
sjeme bundevskih koštica za sjetvu — — —	627.—
sjeme bundevskih golica za sjetvu — — —	770.—
sjeme konoplje za sjetvu — — —	4.000.—
sjeme šećerne repe za sjetvu — — —	3.300.—

Cijene se razumijevaju za suho i zdravo sjeme, uobičajenog kvaliteta za sjemensku robu, franko otkupna stanica, koja se ima ugovorom precizirati.

Prodajne cijene sjemenskoj robi industrijskih kultura propisat će Savezni ured za cijene. Po njima će industrijska poduzeća prodavati sjeme za sjetvu proizvođačima.

g) maslina, kikiriki, naut, sirak, brnstra, buhač,

cikorija, anason, industrijska paprika, povrće i voće

Otkupne cijene proizvoda od ovih kultura propisat će zemaljski uredi za cijene po prijedlogu Ministarstva poljoprivrede i ministarstva industrije odnosno narodne republike.

2) Sve navedene cijene industrijskom bilju vezane su za cijenu pšenice roda godine 1948., te ukoliko otkupna cijena pšenice bude određena višom ili nižom od sadašnje (330.— dinara), u istom će se razmjeru povećati odnosno smanjiti i cijena svem industrijskom bilju.

3) Proizvođačima koji donesu proizvode neposredno u tvornicu, ukoliko ova nije istodobno i otkupna stanica za određeni rajon, ima se dati posebna nagrada za prijenos proizvoda, koja se ima posebno predvidjeti u ugovorima, a u visini tarife po tona/km.

III. — POGODNOSTI KOJE SE DAJU UGOVORNIM PROIZVOĐAČIMA INDUSTRIJSKOG BILJA KOD ISPORUKE PROIZVODA (STIMULACIJA)

1) Proizvođačima se osim otkupne cijene osiguravaju slijedeće pogodnosti:

a) Davanje avansa

Daje im se mogućnost uzimanja avansa u vrijeme proljetnih radova, odmah čim su usjevi iznikli, u iznosu od 20% vrijednosti proizvoda koji će se dobiti sa kontrahirane površine, iz računatom prema od efennoj otkupnoj cijeni i prosječnom prinosu odnosne kulture.

Proizvođači šećerne repe i sjemena šećerne repe mogu dobiti akontaciju u šećeru, i to: po 10 kg na 1 hektar za proizvođače šećerne repe odnosno po 1 kg po aru (u prvoj godini) za proizvođače sjemena šećerne repe, nakon izvršenog prvog proređivanja repe.

Količine šećera tako primljene na ime akontacije ne mogu utjecati na dobivanje redovnih obroka u šećeru, a proizvođači mogu njima slobodno raspolagati.

b) Davanje premija za bolji kvalitet i veći prinos.
1) Premije za bolji kvalitet.

Proizvođačima čiji su usjevi, prema nalazu komisije za izdvajanje sjemenske robe, iznad prosječnog u dotičnom kraju ili rajonu, dat će se novčana premija u iznosu od 2% veće cijene nego što je određena otkupna, i to za sav isporučeni proizvod takvog boljeg kvaliteta. Kod pivarskog ječma davanje premije vršit će se kako je posebno predviđeno.

2) Premije za veći prinos.

Proizvođači, koji postignu veće prinose od prosječno utvrđenog u slijedećoj godini za dotični rajon, dobit će višu cijenu sa sav isporučeni postignut višak preko prosjeka, i to:

Za 10% iznad određene otkupne cijene ako je povećanje prinosa do 25% prosjeka, a za 20% višu cijenu od određene otkupne cijene ako je povećanje prinosa preko 25% od prosjeka u rajonu za iduću godinu.

Davanje premije vrši se samo u novcu.

c) Pravo dobivanja bonova za kupnju po određenim cijenama u prodaji na malo industrijskih proizvoda dobivenih preradbom industrijskog bilja, s kojima mogu slobodno raspolagati, i to:

Proizvođači uljanih biljki imaju pravo da po određenim cijenama u prodaji na malo, za svakih predanih 100 kg sjemena, kupe: po 2 kg ulja za jelo i po 15 kg uljanih pogača.

Sa kupljenim uljem i pogačama proizvođači slobodno raspoložu.

Osim gornjih pogodnosti, ugovornim proizvođačima uljanih biljki daje se ugovorna premija od dinara 20.— za svakih 100 kg predanog sjemena, preko gore navedenih cijena.

Proizvođači bundevskih koštica imaju pravo da po određenim cijenama u prodaji na malo, za svakih 100 kg predanih bundevskih koštica kupe:

po 10 kg ulja za jelo ako su koštice ljuštene, a po 7 kg ulja za jelo ako su koštice neljuštene i po 15 ko uljanih pogača.

Sa kupljenim uljem i pogačama proizvođači slobodno raspoložu.

Osim gornjih pogodnosti, ugovornim proizvođačima bundevskih koštica daje se ugovorna premija od dinara 20.— za svakih 100 kg predanog sjemena preko gore navedenih cijena.

Proizvođači konoplje za vlakno imaju pravo da po određenoj cijeni u prodaji na malo kupe do 10% izradenog kudelnog vlakna, prema kvalitetu predane konopljinje stabljike, i to:

Za svu količinu predane konopljinje stabljike

I. klase 10% vlakna koje se preradbom može dobiti
II. klase 8% vlakna koje se preradbom može dobiti
III. klase 6% vlakna koje se preradbom može dobiti
IV. klase 4% vlakna koje se preradbom može dobiti

Uz to imaju pravo da besplatno izuzmu 50% pozdera, koji se može dobiti od predane konopljinje stabljike.

Kupljenim vlaknom proizvođači slobodno raspoložu.

Proizvođači sjemena, dobivenog od konoplje za vlakno, imaju pravo na iste pogodnosti u ulju kao i proizvođači uljanih biljki.

Proizvođači lana imaju pravo da po određenim cijenama u prodaji na malo za svakih predanih 100 kg lanene stabljike sa sjemenom kupe: 0,200 kg ulja za jelo i do 10% izradenog lanenog vlakna prema kvalitetu predane stabljike i to za sve količine predane lanene stabljike sa sjemenom.

I. klase 10% vlakna koje se preradbom može dobiti

II. klase 8% vlakna koje se preradbom može dobiti

III. klase 6% vlakna koje se preradbom može dobiti

Uz to imaju pravo da besplatno dobiju pozdera u količini od 50% koji se može dobiti od predane lanene stabljike.

Sa kupljenim uljem i vlaknom proizvođači slobodno raspoložu.

Proizvođači pamuka imaju pravo da po određenoj cijeni u prodaji na malo, za svakih 100 kg predanog sirovog pamuka kupe: po 3 metra platna i po 1,5 kg ulja.

Sa kupljenim platnom i uljem proizvođači slobodno raspoložu.

Proizvođači sjemena konoplje za sjetvu imaju pravo da po određenim cijenama u prodaji na malo, za svakih 100 kg predanog sjemena kupe: po 5 metara platna i po 2 kg ulja za jelo.

Sa kupljenim platnom i uljem proizvođači slobodno raspoložu.

Proizvođači sjemena šećerne repe imaju pravo da po određenim cijenama u prodaji na malo, za svakih predanih 10 kg sjemena kupe: po 1,5 kg šećera.

Sa kupljenim šećerom proizvođači slobodno raspoložu.

d) Osiguranje potrebne količine žitarica za prehranu (u krajevima gdje žitarice slabije uspijevaju).

Ugovornim proizvođačima industrijskih biljki, ukoliko ne raspoložu potrebnim količinama žitarica iz vlastite proizvodnje za potrebe prehrane osoba u kućanstvu i stoke, osigurat će se nabava žitarica do količine predviđene odgovarajućim propisima, a po jedinstvenim prodajnim cijenama žitarica na veliko.

Potanje propise o tome donijet će Ministarstvo trgovine i snabdijevanja FNRJ.

2) Svaki proizvođač prilikom predaje proizvoda ima se izjasniti da li želi i koliko podići odnosnih industrijskih proizvoda dobivenih preradbom sirovina na koje ima pravo.

IV. — OBAVEZE PODUZEĆA

1) Sjeme industrijskih kultura davat će proizvođačima ugovarajuća poduzeća po prodajnim cijenama za sjemensku robu utvrđenim od Saveznog ureda za cijene, uz naplatu prilikom predaje proizvoda. Na iznos sjemena ne će se proizvođačima zaračunavati kamati.

Sjeme dano za presjavanje poduzeća su dužna dati proizvođačima ne zaračunavajući ga.

2) Ugovarajuća poduzeća stavit će proizvođačima na raspolaganje potrebne količine umjetnih gnojiva i zaštitu bilja, beskamato do predaje proizvoda, time da su proizvođači dužni da ih obavezno upotrijebe prema uputstvima organa poljoprivredne službe.

Ministarstva poljoprivrede narodnih republika izdat će posebna uputstva u pogledu upotrebe umjetnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema vrstama industrijskog bilja, posebno za pojedine rajone.

V. — OBAVEZE PROIZVOĐAČA

Proizvođači su dužni da ugovorene površine u potpunosti zasiju određenom kulturom i da primijene pravilne mjere obradbe i njege usjeva, koje se imaju u ugovore unijeti, kao i da se za sve radove drže rokova.

VI. — OBOSTRANE OBAVEZE

1) Ugovarajuća poduzeća i proizvođači dužni su da se točno drže određenih rokova, predviđenih u ugovorima, za predaju odnosno primitak sjemena, umjetnih gnojiva, sredstava za zaštitu bilja i gotovih proizvoda.

Rokovi za preuzimanje odnosno predaju proizvoda predviđet će se u ugovorima, time da se kao krajnji rokovi predvide:

Za uljano sjeme u roku od 8 dana po izvršenoj vršidbi do na dva mjeseca po izvršenoj prijavi proizvođača o obavljenoj vršidbi.

Za konopljinu stabljiku od sječe do 15. rujna.

Za lan od žetve do 25. srpnja.

Za pamuk do 15. prosinca.

Za šećernu repu u roku od 2 dana od poziva tvornice do 1. prosinca.

Za pivarski ječam od 8 dana po vršidbi do na mjesec dana po izvršenoj prijavi proizvođača o obavljenoj vršidbi.

2) U ugovorima ima se predvidjeti davanje odšteta za neizvršenje obaveza iz ugovora.

3) U ugovorima ima se predvidjeti tko će rješavati eventualne nastale sporove iz ugovornog odnosa.

VII. — OSTALE ODREDBE

1) Generalne i glavne direktcije sastavit će u smislu ove naredbe obrasce ugovora za poduzeća pod svojim rukovodstvom, vodeći računa o posebnim uvjetima u narodnim republikama odnosno proizvodnim rajonima.

2) Posebnim propisima odredit će se opće agrotehničke mjere oko pripreme zemljišta, kao i obradbe i njege industrijskih kultura (agrbkompleks).

3) Kontrahiranje ima se obaviti za sve ozime industrijske kulture do 15. kolovoza 1947., a za sve jare industrijske kulture do 1. listopada 1947.

4) Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Br. 7429

Beograd, 31. srpnja 1947.

Predsjednik
Privrednog savjeta Vlade FNRJ,
Boris Kldrič, s. r.

472.

Na temelju čl. 33. Uredbe o porezu na promet proizvoda, a u svrhu provođenja kontrole izvršenja plana poreza na promet proizvoda po Uputstvu br. 18500 (»Službeni list FNRJ« br. 44/47) izdajem

N A R E D B U

O STAVLJANJU OZNAKE PRIVREDNOG SEKTORA I ZNAČAJA PODUZEĆA PRILIKOM UPLATE POREZA NA PROMET PROIZVODA

1) U nomenklaturi u Uputstvu br. 18500 pod rednim brojem 05 brišu se riječi: »i ostala građevinska industrija« i nomenklatura dopunjuje se sljedećim:

»17) ostala građevinska industrija;

18) filmska industrija;

61) »paušalisti«;

71) porezne vrijednosnice;

81) nepokretna dobra i prava«;

2) Sva državna, zadružna i privatna privredna poduzeća i ostale osobe koje vrše uplatu poreza na promet proizvoda preko Narodne banke FNRJ na račun br. 800020 — »Porez na promet proizvoda« moraju označiti

na uplatnici odnosno na čekovnoj uputnici broj svoje privredne grane prema nomenklaturi navedenoj u Uputstvu br. 18500, a osim toga moraju označiti još i privredni sektor i značaj poduzeća, i to:

a) državna privredna poduzeća općedržavnog značaja (savezna) stavljaajući oznaku S;

b) državna privredna poduzeća republikanskog značaja stavljaajući oznaku R;

c) državna privredna poduzeća pokrajinskog značaja (sa područja Autonomne pokrajine Vojvodine) — oznaku V;

d) državna privredna poduzeća lokalnog značaja (kamo spadaju i poduzeća oblasnog značaja) — oznaku L;

e) poduzeća zadružnog privrednog sektora — oznaku Z;

f) poduzeća privatnog privrednog sektora — oznaku Pr.

Privredna poduzeća svih triju privrednih sektora sa područja Autonomne pokrajine Vojvodine dužna su iza prednjih oznaka staviti još i oznaku V, izuzev državnih privrednih poduzeća pokrajinskog značaja koja će stavljati samo jednu oznaku V.

Sve prednje oznake privrednog sektora i značaja poduzeća imaju se stavljati neposredno ispred oznake privredne grane, na pr.: S — 09, SV — 09; R — 11, RV — 11; V — 05, LV — 05; P — 51, Pr V — 51 i t. d.;

3) Dosadašnji račun kod Narodne banke FNRJ br. 800022 — »Porez na promet usluga« mijenja se u račun br. 800022 — »Izradba poreznih vrijednosnica«. Prema tome ubuduće će na ovaj račun vršiti uplate samo kotarski (gradski, rajonski) izvršni odbori (financijski odsjeci), i to isključivo uplate naknada za izradbu poreznih vrijednosnih papira (troškovi izradbe ulaznica, priznanica kućne najamnine i sl.), dok će se porez po njima uplaćivati po sljedećoj točki na račun br. 800020;

4) Ubuduće porez na promet proizvoda koji se naplaćuje u obliku poreznih maraka i poreznih vrijednosnih papira polaže se kod Narodne banke FNRJ na račun br. 800020 — »Porez na promet proizvoda«, označujući na uplatnici odnosno na čekovnoj uputnici kao privredni sektor R, a kao privrednu granu br. 71. Ovu uplatu vrše samo kotarski (gradski, rajonski) izvršni odbori (financijski odsjeci) koji vrše prodaju ovih vrijednosnica;

5) Ubuduće porez na promet proizvoda, koji se naplaćuje od poreznih obveznika koji nisu dužni voditi poslovne knjige (»paušalisti«) polaže se kod Narodne banke FNRJ na račun br. 800020 — »Porez na promet proizvoda«, označujući na uplatnici odnosno na čekovnoj uputnici kao privredni sektor Pr, a kao privrednu granu br. 61.;

6) Kotarski izvršni odbori (financijski odsjeci) i privredna poduzeća mogu jednom uplatnicom odnosno čekovnom uputnicom uplatiti porez na promet proizvoda samo za jednu privrednu granu iz jednog privrednog sektora. Tako na pr., ne može se jednom uplatnicom uplatiti porez paušalista (privredna grana br. 61.) i porez u vrijednosnim papirima (privredna grana br. 71.);

7) Kotarski (gradski, rajonski) izvršni odbori odmah poduzimaju postupak protiv svih onih službenika državnih privrednih poduzeća i protiv zadruga i privatnih osoba koje i nakon toga ne budu na uplatnicama i čekovnim uputnicama stavljalje oznaku privrednog sektora, značaja poduzeća i broj nomenklature.

Ova naredba stupa na snagu odmah i ima se primjenjivati još od prve uplate iza njenog objavljivanja.

II. br. 32940

Beograd, 1. kolovoza 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

473.

Na temelju čl. 5 pod b) Zakona o »Partizanskoj spomenici 1941« (»Službeni list FNRJ« br. 43/46) i čl. 6. Pravilnika za izvršenje Zakona o »Partizanskoj spomenici 1941« (»Službeni list FNRJ« br. 62/46) a da bi se omogućilo što lakše korišćenje godišnjeg odmora nosiocima »Partizanske spomenice 1941« o državnom trošku u smislu čl. 2. Pravilnika za izvršenje Zakona o »Partizanskoj spomenici 1941«, donosim

RJEŠENJE

O ISPLATI NOSIOCIMA »PARTIZANSKE SPOMENICE 1941«, NAKNADE NA IME TROŠKOVA ZA KORIŠĆENJE GODIŠNJEG ODMORA

Da se nosiocima »Partizanske spomenice 1941« u toku godine 1947. ima isplatiti na ime naknade troškova za korišćenje godišnjeg odmora iznos od 6.000.— dinara. Isplata ovog iznosa obavezno se ima ubilježiti u knjižicu Spomenice.

Za nosioce »Partizanske spomenice 1941« koji su iskoristili godišnji odmor o državnom trošku u godini 1947. ovo rješenje ne vrijedi, jer će račune troškova njihovoga odmora isplatiti za račun Ministarstva financija FNRJ Društvo Putnik iz Beograda analogno Uputstvu br. 27860 od 2. srpnja 1947.

Oni nosioci »Partizanske spomenice 1941«, koji se već nalaze na korišćenju godišnjeg odmora mogu ovaj iskoristiti na dosadašnji način prema Uputstvu br. 27860/47. Ukoliko ne žele da godišnji odmor koriste na dosadašnji način mogu sami isplatiti troškove državnim ugostiteljskim poduzećima ili privatnim ugostiteljskim poduzećima odnosno ustanovama kod kojih su smješteni, čim naplate iznos od 6.000.— dinara i u tome slučaju poduzeće ima u knjižicu nosioca »Partizanske spomenice 1941« ubilježiti vrijeme provedenog odmora u poduzeću.

Kada nosioci »Partizanske spomenice 1941.« sami isplate sve troškove ugostiteljskim ili drugim poduzećima ili ustanovama, ova ne će u knjižicu Spomenice ubilježavati korišćenje godišnjeg odmora.

Nosiocima »Partizanske spomenice 1941.« isplatu ovog iznosa vršit će sve filijale Narodne banke FNRJ i sve pošte u zemlji. Nosiocima »Partizanske spomenice 1941.« koji su u državnoj službi isplatu mogu vršiti i njihove blagajne.

Ove isplatne blagajne koje budu vršile isplatu po ovom rješenju obavezno se prethodno imaju uvjeriti iz knjižice Spomenice da odmor nije iskorišćen. Ove blagajne vršit će isplatu na priznanicu korisnika. Priznanica mora sadržati konstataciju da je isplatna blagajna u knjižicu Spomenice ubilježila isplatu ovog iznosa.

Priznanice na temelju kojih je isplata izvršena isplatne blagajne će dostavljati odmah Ministarstvu financija FNRJ Općem odjelu radi refundacije isplaćenih iznosa.

Uputstvo Ministarstva financija br. 27860 od 2. srpnja 1947., ukoliko je u suprotnosti sa ovim rješenjem, prestaje vrijediti danom objavljivanja ovog rješenja.

Br. 33435

Beograd, 4 kolovoza 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

Ministarstvo građevina FNRJ, po izvršenom savjetovanju sa izvornim tekstom, ustanovilo je da se u tekstu Uputstva o primjeni normi u građevinarstvu, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 45. od 30. svibnja 1947. potkrala pogreška i daje slijedeći

I S P R A V A K

UPUTSTVA O PRIMJENI NORMI U GRAĐEVINARSTVU

1) U toč. 29. st. 9. u trećem i četvrtom redu na strani 548, u prvom stupcu, treba brisati: »a analogno uputstvu za primjenu te uredbe«.

2) U toč. 29. na strani 549, u prvom stupcu, drugom pasusu, u četvrtom redu odozgo, treba brisati: »za akordni rad«.

Br. 10652. — Iz Ministarstva građevina FNRJ, 1. kolovoza 1947.

S A D R Ź A J:

	Strana
463. Osnovna uredba o stručj kontrole mjera i dragocjenih metala — — — — —	797
464. Uredba o osnivanju Jugoslavenskog dramskog kazališta — — — — —	800
465. Opća načela za rekonstrukciju uništenih matičnih knjiga rođenih — — — — —	800
466. Privremeno uputstvo za knjiženje prosječne podvozne stavke — — — — —	802
467. Privremeno uputstvo za knjiženje doprinosa Fondu rukovodstva kod državnih rudarskih i industrijskih poduzeća koja nemaju, ili nemaju dovoljno planskog dobitka, a imaju pravo na taj doprinos — — — — —	802
468. Privremeno uputstvo za knjiženje rabata za proizvode kojima se određuje jedinstvena prodajna cijena na malo sa važnošću na cijelom području Federativne Narodne Republike Jugoslavije — — — — —	803
469. Privremeno uputstvo za knjiženje dobitka i gubitka kod državnih rudarskih i industrijskih poduzeća — — — — —	804
470. Uputstvo o sastavljanju tromjesečnog stanja državnih privrednih poduzeća u godini 1947.	810
471. Naredba o uvjetima za ugovaranje sjetve, o otkupnim cijenama i pogodnostima za proizvođača industrijskog bilja roda godine 1948. — — — — —	820
472. Naredba o stavljanju oznake privrednog sektora i značaja poduzeća prilikom uplate poreza na promet proizvoda — — — — —	823
473. Rješenje o isplati nosiocima »Partizanske spomenice 1941« naknade na ime troškova za korišćenje godišnjeg odmora — — — — —	824
Ispravak Uputstva o primjeni normi u građevinarstvu — — — — —	824